

Projekt nr 230

z dnia 25 listopada 2025 r.
Sporządzony przez.....
Zatwierdzony pod względem formalno - prawnym
przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA PUCK**

z dnia 27 listopada 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata
2026-2028**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.: Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) w związku z art. 4¹ ust. 1, ust. 2 i ust. 2a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j.: Dz.U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art.10 ust.1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1993) oraz Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w mieście Puck na lata 2021-2026.

**Rada Miasta Puck
uchwała, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Pucku na lata 2026-2028, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

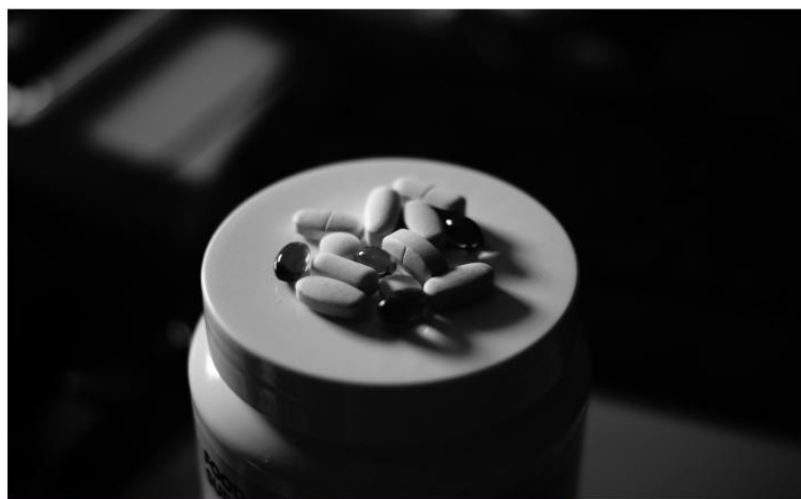
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Puck.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

Przewodnicząca Rady
Miasta Puck

Justyna Thiel

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Puck na lata 2026-2028

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	3
WPROWADZENIE.....	4
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU.....	7
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU.....	9
CHARAKTERYSTYKA GMINY MIASTA PUCK.....	11
ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	12
PROBLEM UZALEŻNIEŃ W GMINIE MIASTA PUCK	13
DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	14
RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE MIASTA PUCK.....	19
DZIAŁALNOŚĆ KOMENDY POWIATOWEJ POLICJI W PUCKU.....	21
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW	23
STRUKTURA BADANEJ PRÓBY	23
PROBLEM ALKOHOLOWY	24
PROBLEM NIKOTYNOWY	26
PROBLEM NARKOTYKOWY	26
KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU.....	29
UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH	31
ZABURZENIA ODŻYWIANIA.....	31
PRZEMOC.....	32
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW	
.....	37
STRUKTURA BADANEJ PRÓBY	37
PROBLEM ALKOHOLOWY	39
PROBLEM NIKOTYNOWY	40
PROBLEM NARKOTYKOWY	41
KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH	43
UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH	44
PRZEMOC.....	46
WNIOSKI Z BADAŃ SPOŁECZNYCH	50
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU	54

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii

CEL I.....	55
CEL II.	58
CEL III.	60
REALIZACJA PROGRAMU	62
ADRESACI PROGRAMU	62
ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH.....	62
TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH	63
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	63
ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	64
MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	65
BIBLIOGRAFIA	68
SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW	69
SPIS RYSUNKÓW.....	69
SPIS TABEL.....	69
SPIS WYKRESÓW.....	70

WYKAZ SKRÓTÓW

- BP** – Biblioteka Publiczna im. Zaślubin Polski z Morzem
- CIS** – Centrum Integracji Społecznej
- IPiN** – Instytut Psychiatrii i Neurologii
- KCPU** – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom
- KPP** – Komenda Powiatowa Policji w Pucku
- MKRPA** – Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- MOPS** – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pucku
- MZI** – Miejski Zespół Interdyscyplinarny
- NGO** (ang. *non-government organization*) – organizacja pozarządowa
- NK** – procedura „Niebieskie Karty”
- NPZ** – Narodowy Program Zdrowia
- ORE** – Ośrodek Rozwoju Edukacji
- PCPR** – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pucku
- PCW** – Puckie Centrum Wsparcia
- PK** – Punkt Konsultacyjny
- PPIS** – Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny
- PPP** – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Pucku
- pp.** – punkt procentowy
- PUP** – Powiatowy Urząd Pracy w Pucku
- SM** – Straż Miejska w Pucku
- UM** – Urząd Miasta Puck

WPROWADZENIE

W Polsce problematyka uzależnień od alkoholu i narkotyków stanowi istotne wyzwanie zdrowotne i społeczne, wpływając zarówno na jednostki, jak i całe społeczności. Nadużywanie tych substancji prowadzi nie tylko do poważnych konsekwencji zdrowotnych, ale również do rozpadu więzi rodzinnych, wykluczenia społecznego, wzrostu przestępczości oraz obciążeń dla systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej. Problem ten dotyczy różnych grup wiekowych, jednak szczególnie niepokojące są statystyki dotyczące młodzieży i młodych dorosłych, wśród których obserwuje się wzrost eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi.

Napoje alkoholowe są bezsprzecznie najbardziej dostępną substancją psychoaktywną w każdej grupie wiekowej. Według Raportu opracowanego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, od 2007 roku spożycie alkoholu na 1 mieszkańca w ciągu roku przekracza 9 litrów – w 2022 roku wyniosło ono 9,37 litrów, co jest wartością najniższą na przestrzeni ostatnich 5 analizowanych lat¹. Problem spożywania alkoholu dotyczy zarówno kobiet, jak i mężczyzn, jednak to właśnie mężczyźni stanowią grupę szczególnie narażoną na częstsze sięganie po tego typu substancje – spożywają oni alkohol niemal trzykrotnie częściej niż kobiety, tj. przez średnio 106 dni, podczas gdy kobiety piją alkohol średnio przez 37 dni w ciągu roku. Taka różnica może być związana nie tylko z czynnikami społecznymi i kulturowymi, ale także z odmiennymi preferencjami – mężczyźni częściej wybierają piwo, podczas gdy kobiety chętniej sięgają po wino².

Niepokojącym zjawiskiem jest również znaczne spożycie alkoholu wśród młodzieży, co może prowadzić do poważnych konsekwencji zdrowotnych i społecznych w przyszłości. Według wyników ostatniej edycji europejskiego badania ESPAD (European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs) z 2024 roku, prowadzonego na reprezentatywnej grupie młodzieży szkolnej w wieku 15-16 lat,

¹ Szmidt J., i in., *Raport 2023 – Uzależnienia w Polsce*, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Warszawa 2023

² Tamże

odsetek uczniów w Polsce, którzy pili alkohol w ciągu ostatnich 30 dni, wyniósł 39,1%. W porównaniu z poprzednią edycją badań ESPAD, wartość ta uległa spadkowi o 7,5 pp.³.

Innym z kluczowych wyzwań współczesnego społeczeństwa jest dostęp do narkotyków. Ich dostępność, wzorce konsumpcji oraz konsekwencje prawne i społeczne wymagają stałego monitorowania i działań prewencyjnych. Europejski Raport Narkotykowy z 2024 roku zwraca uwagę na fakt, że około 8,0% mieszkańców Europy w wieku 15-64 lat używało tego typu substancji w ciągu ostatniego roku, natomiast blisko co trzeci podejmował się tego przynajmniej raz w ciągu całego swojego życia (29,9%). Najwyższy odsetek osób dotkniętych problemem obserwuje się w grupie wiekowej 15-34 lat, gdzie w ciągu ostatniego roku było to 15,0%⁴. Według badań ESPAD z 2024 roku, odsetek uczniów, którzy deklarowali używanie narkotyków kiedykolwiek w życiu, wyniósł 16,9%. Oznacza to spadek w porównaniu z poprzednim badaniem ESPAD z 2019 roku, gdzie tenże odsetek wyniósł 21,4%. W badaniu przeprowadzonym w 2021 roku przez Fundację CBOS, odnotowano, że w 2024 roku 13% uczniów zażywało narkotyki, co oznacza spadek o 3 pp. względem roku 2018. Marihuana i haszysz pozostają najczęściej stosowanymi przez uczniów substancjami – na zażywanie ich kiedykolwiek w życiu wskazało 36,2% respondentów w 2021 roku, co wskazuje na tendencje spadkowe poczynając od 2016 roku, gdy odsetek ten wyniósł 42,0%, przez 37,5% w roku 2018.

W 2022 roku wszczęto 37 572 postępowania na podstawie Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, co stanowi wzrost o 1 522 spraw w porównaniu do roku 2021, w którym odnotowano 36 050 takich postępowań. W tym samym okresie podejrzenie o popełnienie przestępstwa z tej ustawy dotyczyło 36 591 osób, co oznacza niewielki wzrost w porównaniu do roku poprzedniego, kiedy liczba podejrzanych wyniosła 36 282⁵.

³ Szmidt J., i in., *Raport 2023 – Uzależnienia w Polsce, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Warszawa 2023*

⁴ Dane referencyjne zamieszczone w Raporcie pochodzą z okresu od stycznia do grudnia 2022 roku (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, *European Drug Report 2024: Trends and Developments, 2024*)

⁵ Szmidt J., i in., *Raport 2023 – Uzależnienia w Polsce, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Warszawa 2023*

Coraz częściej obserwuje się także uzależnienia behawioralne (tj. uzależnienia od wykonywania pewnych czynności), które zgodnie z kryteriami aktualnie obowiązującej Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-11 wykazują podobne mechanizmy do uzależnień od substancji, wśród których znajdują się m.in.: utrata kontroli, priorytetyzacja danego zachowania lub substancji kosztem innych obszarów życia oraz kontynuacja pomimo negatywnych skutków.

Raport Nastolatki 3.0 opracowany na podstawie badania przeprowadzonego między październikiem a listopadem 2022 roku, wskazuje wśród najistotniejszych wniosków na wzrost średniego czasu korzystania z Internetu przez nastolatki w dni powszednie – w 2022 roku było to ponad 5 godzin w ciągu dnia, co oznacza wzrost względem wyników badania zrealizowanego w 2020 roku. Szczególnie alarmujący jest wysoki odsetek nastolatków, którzy w czasie korzystania z Internetu spotykają się z przemocą (44,6%) lub mową nienawiści (68,4%). Brak kontroli rodzicielskiej nad korzystaniem z Internetu przez młodzież może prowadzić do wielu negatywnych konsekwencji, takich jak nadmierne spędzanie czasu w sieci, kontakt z nieodpowiednimi treściami czy zwiększone ryzyko cyberzagrożeń. Tym bardziej niepokojący jest fakt, że ponad połowa nastolatków uczestniczących w badaniu deklaruje, iż ich rodzice nie wyznaczają żadnych zasad dotyczących czasu spędzanego w Internecie (53,7%)⁶.

Nadmierne korzystanie z mediów społecznościowych może negatywnie wpływać na codzienne funkcjonowanie młodzieży, prowadząc do zaniedbywania obowiązków. Obawy budzi fakt, że blisko co czwarty nastolatek często rezygnuje z wykonywania obowiązków domowych na rzecz mediów społecznościowych (23,8%) oraz przyznaje, że z tego samego powodu zaniedbuje swoje obowiązki szkolne (28,7%)⁷.

Dane te podkreślają potrzebę podejmowania skutecznych działań profilaktycznych i interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu i narkotyków,

⁶ Lange R., i in., *Nastolatki 3.0 – Raport z ogólnopolskiego badania uczniów i rodziców*, NASK – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2023.

⁷ Lange R., i in., *Nastolatki 3.0 – Raport z ogólnopolskiego badania uczniów i rodziców*, NASK – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2023.

mających na celu ograniczenie skali problemu oraz wspieranie osób uzależnionych i ich rodzin. Zadania w zakresie redukcji szkód muszą dotyczyć wszystkich grup społecznych i stanowić usystematyzowany proces działań profilaktycznych i terapeutycznych. W procesie tym istotne miejsce zajmują edukacja zdrowotna i społeczna, które są realizowane w środowiskach dzieci i młodzieży w formie programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii. Nadużywanie substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków i alkoholu, stanowi poważne wyzwanie zdrowotne i społeczne, zwłaszcza wśród młodzieży. Dynamiczne zmiany w trendach konsumpcji, wzrastająca dostępność substancji oraz nowe zagrożenia, wymagają kompleksowych działań prewencyjnych i interwencyjnych.

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Puck na lata 2026-2028 jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie Gminy⁸. Stanowi on kontynuację działań prowadzonych w latach ubiegłych. Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą domową;

⁸ Każdorazowo stosując zapis „Gmina” mamy na myśli „Gminę Miasta Puck”

- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) (uchylony);
- 5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 6) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 7) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii, które obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;

- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Według art. 4¹ ust. 2 z dnia 26 października 1982 r. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja ww. zadań prowadzona jest w postaci Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalonego na okres nie dłuższy niż 4 lata. Biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia, a także działania w zakresie rozwiązywania uzależnień behawioralnych, Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Puck na lata 2026-2028 został opracowany zgodnie ze wskazanymi powyżej obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy.

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Kierunki działań zawarte w Programie są zgodne z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025. Do wiążących aktów prawnych należą również:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określająca priorytety zadań realizowanych poprzez program, traktująca je jako zadania własne gminy,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

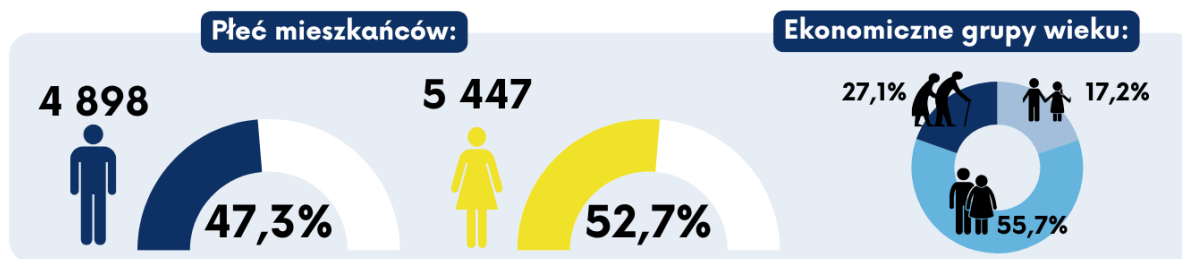
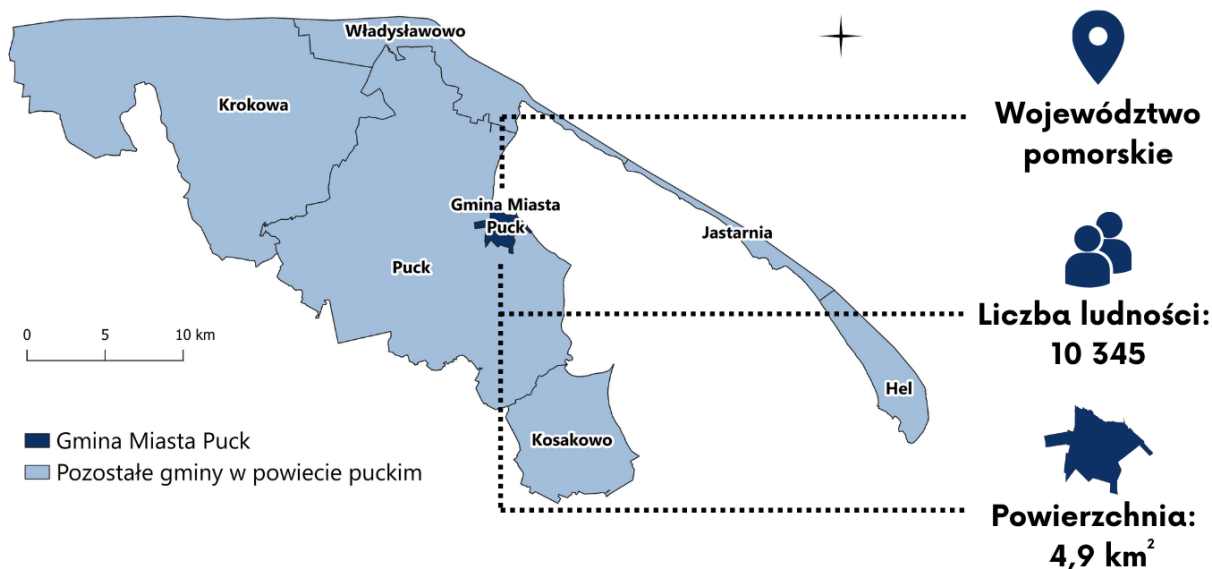
Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Ponadto dokument nawiązuje m.in. do zapisów *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Miasta Puck na lata 2021-2026*.

Źródłem finansowania Programu są środki budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

CHARAKTERYSTYKA GMINY MIASTA PUCK

KULTURA

- Biblioteka Publiczna im. Zaślubin Polski z Morzem

OŚWIATA I WYCHOWANIE*

- Szkoła Podstawowa im. Mariusza Zaruskiego w Pucku
- Przedszkole Samorządowe w Pucku
- Pucki Klub Malucha

POMOC SPOŁECZNA

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pucku
- Puckie Centrum Wsparcia
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Pucki Klub Seniora
- Centrum Integracji Społecznej
- Miejski Zespół Interdyscyplinarny
- Punkt Konsultacyjny

BEZPIECZEŃSTWO

- Komenda Powiatowa Policji w Pucku
- Straż Miejska w Pucku
- OSP w Pucku

*Placówki dla których organem prowadzącym jest Gmina

**Dane statystyczne przedstawione na grafice pochodzą z 2024 roku [BDL GUS]

ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Do istotnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, z których mogą korzystać mieszkańcy Gminy Miasta Puck należą instytucje i podmioty prowadzące działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, bądź wspomagające taką działalność. Ich kooperacja odbywa się na zasadzie współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej. Są to m.in.:

- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punkt Konsultacyjny,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pucku,
- Miejski Zespół Interdyscyplinarny,
- Urząd Miasta Puck,
- Komenda Powiatowa Policji w Pucku,
- Straż Miejska w Pucku,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pucku,
- Powiatowy Urząd Pracy w Pucku,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Pucku,
- placówki oświatowe i kulturalne,
- placówki ochrony zdrowia,
- organizacje pozarządowe i związki wyznaniowe.

Do zasobów osobowych działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom na terenie Gminy Miasta Puck należy zaliczyć:

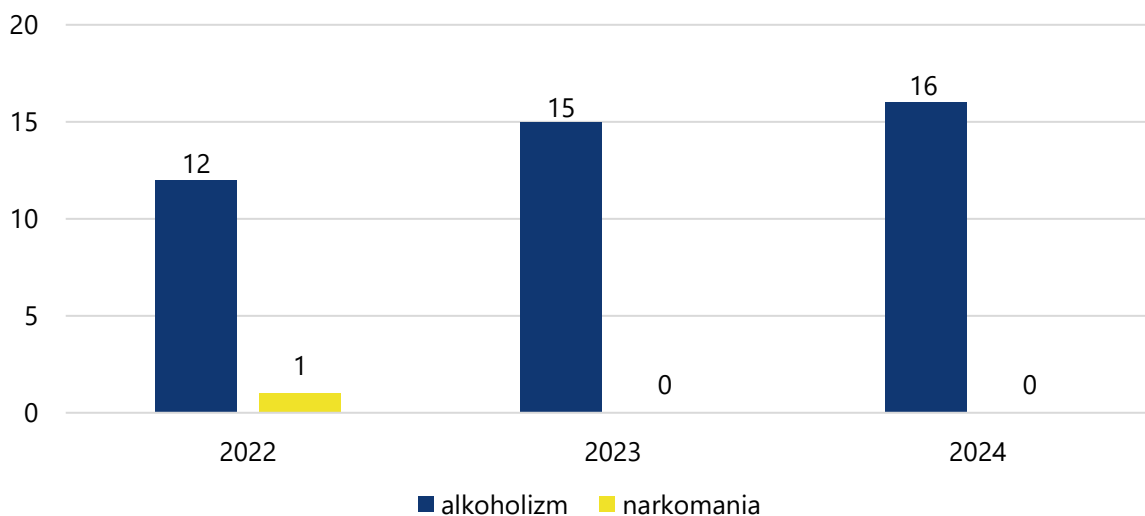
- pedagogów i psychologów zatrudnionych w placówkach oświatowych,
- członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- pracowników i specjalistów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej,
- pracowników placówek ochrony zdrowia.

PROBLEM UZALEŻNIEŃ W GMINIE MIASTA PUCK

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych. Narkomania, definiowana zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, oznacza *stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich*. Problem narkomanii ma charakter interdyscyplinarny. Znajduje się on w polu zainteresowania różnych służb, takich jak lecznictwo, oświata, pomoc społeczna, organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości oraz mediów. Każda z nich styka się z tym zjawiskiem od innej strony.

W 2024 roku z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pucku z powodu uzależnienia od alkoholu skorzystało 16 rodzin i tym samym była to najwyższa wartość odnotowana w analizowanym okresie. Można zauważyć, że na przestrzeni lat 2022-2024 liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z tego tytułu uległa wzrostowi. Jednocześnie jedynie w 2022 roku odnotowano 1 przypadek rodziny korzystającej z pomocy społecznej z powodu problemu narkomanii.

Wykres 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii na przestrzeni lat 2022-2024

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022, 2023 i 2024 rok

Alkoholizm w 2024 roku jako powód udzielania pomocy i wsparcia pomocy społecznej znajdował się na **siódmym** miejscu. W tym samym roku liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej wyniosła 154, a więc rodziny borykające się z problemem alkoholizmu stanowiły 10,4% ogółu. Na przestrzeni lat 2022-2024 ich udział uległ wzrostowi, gdyż w 2023 roku było to 8,5%, natomiast w 2022 roku – 7,0%.

DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana do wykonywania zadań Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, prowadzi swą działalność w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W 2024 roku w skład Komisji wchodziło 4 członków.

Do zadań MKRPA zalicza się:

1. Inicjowanie działań lokalnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Kontrola zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych co najmniej raz w roku.
3. Zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych, m.in. poprzez przeprowadzanie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy.
4. Wydawanie opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z uchwałami Rady Miasta, będącymi podstawą do uzyskania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
5. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

6. Rozmowy motywujące do podjęcia leczenia.
7. Kierowanie na badanie przez biegłego, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
8. Współpraca z innymi organami administracji państwowej i samorządowej oraz organizacjami społecznymi, związkami wyznaniowymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.
9. Podnoszenie kwalifikacji z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez uczestnictwo w szkoleniach, kursach, konferencjach, a także ukończenie studiów podyplomowych i specjalizacji.

Dane dotyczące działań MKRPA podejmowanych wobec osób uzależnionych w latach 2022-2024 przedstawia kolejna tabela. W 2024 roku członkowie MKRPA przeprowadzili rozmowy z 26 osobami z problemem alkoholowym oraz z 12 członkami ich rodzin. Wystąpiono również do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wobec 2 mieszkańców Gminy. Na przestrzeni lat 2022-2024 liczba osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy ulegała znacznym wahaniom. Podobne tendencje zaobserwowano w przypadku liczby osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. W przypadku liczby członków rodzin osób uzależnionych odnotowano dwukrotny wzrost, co szczegółowo obrazuje poniższa tabela.

Tabela 1. Działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wobec osób uzależnionych w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy	17	6	26
liczba członków rodzin osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy	6	6	12
liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	1	4	2

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022, 2023 i 2024 rok

Członkowie MKRPA wspierają również osoby zmagające się z problemem przemocy domowej, w tym kontaktują się z osobami dotkniętymi przemocą domową, stosującymi ją oraz jej świadkami. Na podstawie dostępnych danych można dostrzec, iż liczba osób doznających przemocy, z którymi kontaktowali się członkowie Komisji w latach 2022-2024 ulegała niewielkim wahaniom – w 2022 roku prowadzono rozmowy z 2 osobami, w 2023 roku 4 mieszkańców Gminy objęto tą formą wsparcia, natomiast w 2024 roku były to 3 osoby. Prowadzono również rozmowy z osobami stosującymi przemoc, których liczba na przestrzeni analizowanych lat odpowiadała liczbie osób dotkniętych problemem. Warto zauważyć, że w latach 2022-2023 członkowie MKRPA kontaktowali się również ze świadkami przemocy domowej, natomiast w 2024 roku nie odnotowano przypadków podobnych działań.

Tabela 2. Liczba osób dotkniętych problemem przemocy domowej, z którymi kontaktowali się członkowie MKRPA w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
osoby doznające przemocy domowej	2	4	3
osoby stosujące przemoc domową	2	4	3
świadkowie przemocy domowej	4	2	0

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022, 2023 i 2024 rok

W latach 2022–2024 członkowie MKRPA systematycznie uczestniczyli w szkoleniach z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych. W 2022 roku objęto nimi 3 osoby, natomiast w kolejnych latach – po 4. Wzrost ten świadczy o rosnącym zaangażowaniu samorządu i lokalnych instytucji w podnoszenie kompetencji specjalistów i osób zaangażowanych w realizację polityki antyalkoholowej, co powinno przekładać się na skuteczniejsze działania profilaktyczne i pomocowe w Gminie.

W 2024 roku na terenie Gminy Miasta Puck funkcjonował Punkt Konsultacyjny, działający ze środków pochodzących z koncesji przyznawanych na sprzedaż napojów alkoholowych. Jego zadaniem jest wsparcie osób w kryzysach, w szczególności zmagających się z problemem uzależnień oraz uwikłanych w przemoc domową. W 2024 roku Punkt był czynny średnio przez 24 godzin w miesiącu, a dyżury pełniło

w nim 6 pracowników, w tym psycholog, psychotraumatolog, pracownik socjalny, pedagog/nauczyciel, prawnik oraz policjant.

W 2024 roku w PK udzielono 125 porad 68 osobom dotkniętym problemem alkoholowym, co oznacza wzrost liczby beneficjentów o 13 względem poprzedniego roku, a jednocześnie spadek o 192 osoby w stosunku do roku bazowego (2022). Na przestrzeni lat 2022-2024 poradnictwo było udzielane każdorazowo osobom z problemem alkoholowym, dorosłym członkom ich rodzin, a także osobom dotkniętym problemem narkotykowym. Ponadto w 2022 roku wsparciem objęto również 2 osoby doznające przemocy domowej i 2 osoby ją stosujące. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 3. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjnym w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
osoby z problemem alkoholowym	260	55	68
liczba porad udzielonych osobom z problemem alkoholowym	375	100	125
dorośli członkowie rodziny osoby z problemem alkoholowym	15	60	65
liczba porad udzielonych dorosłym członkom rodzin osób z problemem alkoholowym	36	180	130
osoby z problemem narkotykowym	11	15	26
liczba porad udzielonych osobom z problemem narkotykowym	35	30	35
dorośli członkowie rodziny osoby z problemem narkotykowym	4	10	10
liczba porad udzielonych dorosłym członkom rodzin osób z problemem narkotykowym	8	20	20
osoby doznające przemocy domowej	2	0	0
liczba porad udzielonych osobom doznającym przemocy domowej	6	0	0
osoby stosujące przemoc domową	2	0	0
liczba porad udzielonych osobom stosującym przemoc domową	2	0	0

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022, 2023 i 2024 rok

W latach 2022–2024 na terenie Gminy Miasta Puck funkcjonowały samopomocowe grupy wsparcia dla osób dotkniętych problemem uzależnień oraz ich bliskich. Działalność ta stanowiła istotne uzupełnienie systemu instytucjonalnego wsparcia, umożliwiając mieszkańcom udział w oddolnych formach pomocy. W 2022 roku funkcjonowała jedna grupa Anonimowych Alkoholików (AA) oraz jedna grupa Dorosłych Dzieci Alkoholików (DDA). W kolejnym roku (2023), nastąpił wzrost aktywności środowiskowej – działały dwie grupy AA, jedna grupa DDA oraz jedna grupa Al-Anon., dedykowana członkom rodzin osób uzależnionych. W 2024 roku kontynuowana była działalność dwóch grup AA, jednej grupy Al-Anon., oraz jednej grupy DDA.

W latach 2022–2024 na terenie Gminy Miasta Puck funkcjonował lokalny telefon wsparcia. Stała dostępność tej formy wsparcia zapewniała mieszkańcom możliwość anonimowego kontaktu w sytuacjach kryzysowych, stanowiąc element uzupełniający system pomocy psychologicznej i profilaktyki uzależnień.

Ważny element lokalnego systemu reintegracji zawodowej i społecznej, skierowany do osób zagrożonych wykluczeniem stanowi Centrum Integracji Społecznej (CIS). Celem działania CIS jest aktywizacja uczestników poprzez udział w zajęciach wspierających powrót na rynek pracy oraz odbudowę kompetencji społecznych. W 2022 roku w działaniach Centrum Integracji Społecznej uczestniczyły 4 osoby. W latach 2023 i 2024 nie odnotowano żadnych uczestników. Spadek aktywności może wskazywać na potrzebę ponownej diagnozy potrzeb i dostosowania oferty reintegracyjnej do aktualnej sytuacji społeczno-zawodowej mieszkańców, w tym identyfikacji barier uczestnictwa oraz możliwości zwiększenia dostępności i efektywności działań CIS.

Istotnym wsparciem lokalnego systemu profilaktyki jest realizacja programów i innych działań profilaktycznych, skierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej. W 2024 roku w Gminie zrealizowano program *Szkoła dla Rodziców i Wychowawców*, rekomendowany w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych

i Promocji Zdrowia Psychicznego, prowadzonego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii. Wzięło w nim udział 8 rodziców z terenu Gminy.

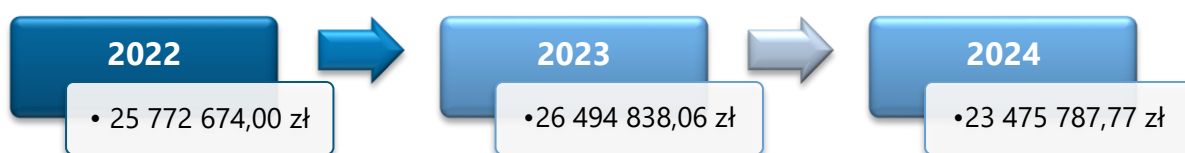
W placówkach oświatowych na terenie Gminy realizowano również inne programy profilaktyczne – dla przykładu w I Liceum Ogólnokształcącym w Pucku przeprowadzono warsztaty, funkcjonowała Młodzieżowa Grupa Terapeutyczna oraz realizowano zajęcia dotyczące profilaktyki zdrowotnej, z kolei w szkole podstawowej odbywały się warsztaty dotyczące regulacji emocji. W działaniach tych wzięło udział łącznie 920 uczniów oraz 10 nauczycieli.

W tym samym roku, w ramach działań niebędących ustrukturyzowanymi programami profilaktycznymi przeprowadzono konkursy tematyczne, w których uczestniczyło 1 200 uczniów. Ponadto 200 uczniów brało udział w spektaklach, z kolei festyny i inne imprezy plenerowe zaangażowały 2 113 osób, a imprezy sportowe zgromadziły 1 500 uczestników.

RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE MIASTA PUCK

W 2024 roku wartość alkoholu sprzedanego na terenie Gminy Miasta Puck wyniosła łącznie 23 475 787,77 zł, w tym najwięcej, bo 10 691 537,62 zł o zawartości alkoholu do 4,5% (oraz piwa). Wartość napojów o zawartości alkoholu od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) wyniosła 2 863 394,94 zł, natomiast powyżej 18% – 9 920 855,21 zł. Są to wartości zadeklarowane w corocznym sprawozdaniu z działalności samorządu gminy w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1. Na przestrzeni lat 2022-2024 wartość sprzedanego alkoholu na terenie Gminy Miasta Puck ulegała wahaniom – w 2024 roku przyjęła natomiast najniższą wartość, tj. o 8,9% mniej niż w roku 2022, a także o 11,4% mniej w stosunku do roku 2023.

Rysunek 1. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie Gminy Miasta Puck w latach 2022-2024

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022, 2023 i 2024 rok

W 2024 roku Gminę Miasta Puck zamieszkiwało łącznie 6 184 osoby, które ukończyły 18 rok życia. Wartość sprzedanego na terenie Gminy alkoholu przypadającego na 1 osobę pełnoletnią wyniosła zatem 3 796,21 zł – w porównaniu do 2022 roku, gdy liczba dorosłych mieszkańców była równa 6 321, nastąpił spadek na poziomie 6,9%, z kolei w zestawieniu z rokiem poprzednim (2023), zaobserwowano spadek na poziomie 10,3%, gdyż na 6 257 dorosłych mieszkańców Gminy, wartość sprzedanego alkoholu w przeliczeniu na 1 osobę dorosłą wyniosła 4 234,43 zł.

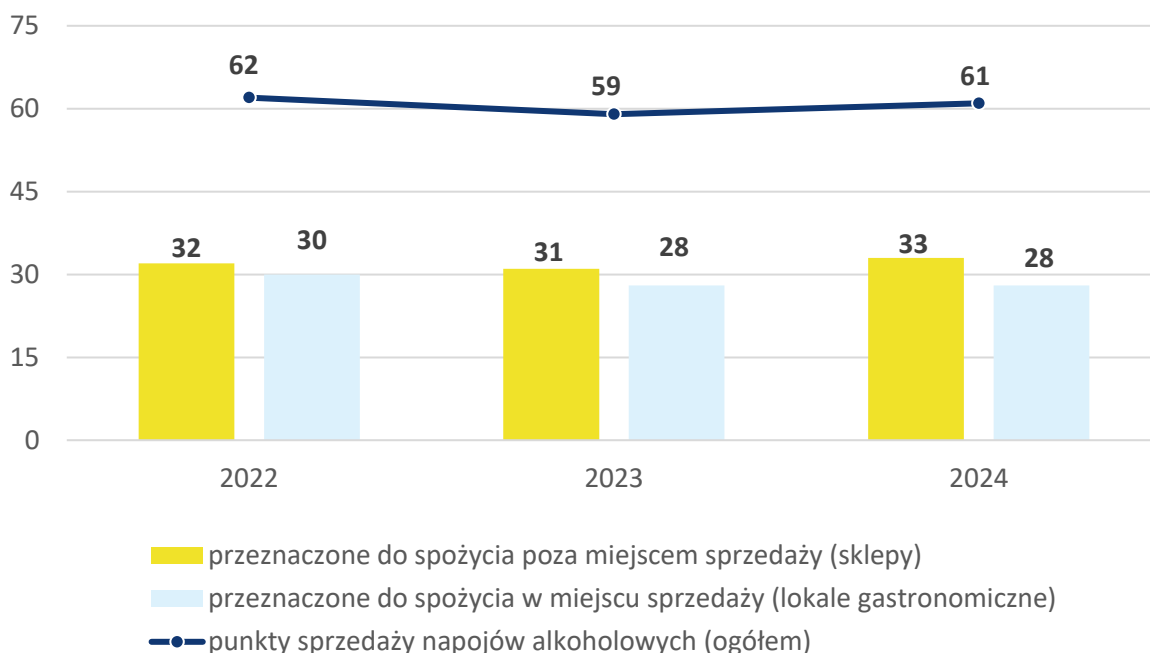
Rysunek 2. Wartość sprzedanego alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca Gminy Miasta Puck na przestrzeni lat 2022-2024

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022, 2023 i 2024 rok

W latach 2022-2024 liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy ulegała niewielkim wahaniom – w 2023 roku na jej terenie znajdowało się najmniej punktów sprzedaży napojów alkoholowych (59), natomiast w roku kolejnym były to już 33 punkty przeznaczone do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 28 lokali gastronomicznych. Zmiany w liczbie punktów sprzedaży alkoholu w Gminie stanowią kluczowy impuls do oceny skuteczności dotychczasowej polityki antyalkoholowej. Wymagają one wdrożenia mechanizmów monitoringu, optymalizacji polityki zezwoleniowej oraz zintensyfikowania działań prewencyjnych w ramach Programu Profilaktyki, aby zminimalizować ryzyka społeczne i zdrowotne wynikające z nadmiernej dostępności alkoholu.

Wykres 2. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Miasta Puck na przestrzeni lat 2022-2024

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022, 2023 i 2024 rok

DZIAŁALNOŚĆ KOMENDY POWIATOWEJ POLICJI W PUCKU

Współczesne wyzwania społeczne związane z problematyką uzależnień, zarówno wśród dzieci i młodzieży, jak i dorosłych, wymagają zintegrowanych i systematycznych działań profilaktycznych. Komenda Powiatowa Policji w Pucku, jako kluczowy partner instytucjonalny w lokalnym systemie wsparcia, aktywnie uczestniczy w inicjatywach ukierunkowanych na przeciwdziałanie zjawisku uzależnień od substancji psychoaktywnych, jak i również uzależnień behawioralnych.

W ramach realizowanych zadań z obszaru profilaktyki, Policja nie tylko podejmuje interwencje o charakterze operacyjnym, ale przede wszystkim prowadzi szereg działań edukacyjno-informacyjnych, których celem jest budowanie świadomości społecznej oraz promowanie postaw prozdrowotnych i odpowiedzialnych społecznie.

W 2024 roku KPP przeprowadziła 60 działań edukacyjno-profilaktycznych oraz 50 inicjatyw związanych z rozpowszechnianiem materiałów informacyjnych. Kluczowym obszarem była prewencja zagrożeń w ruchu drogowym – zrealizowano 81 działań przeciwdziałających zarówno nietrzeźwości kierowców, jak i prowadzeniu

pojazdów pod wpływem innych substancji psychoaktywnych. W celu podniesienia kompetencji funkcjonariuszy zorganizowano szkolenia, w których uczestniczyły 4 osoby. Statystyki przedstawione w kolejnej tabeli wskazują na zintensyfikowanie działań KPP w stosunku do lat poprzednich – wyjątek stanowi liczba działań podjętych w celu przeciwdziałania prowadzenia pojazdów pod wpływem środków psychoaktywnych, gdyż w tym przypadku odnotowano wahania w analizowanym okresie.

Tabela 4. Działalność KPP w Pucku w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom

	2022	2023	2024
Prowadzone działania edukacyjne i profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa	48	57	60
Liczba działań w celu rozpowszechniania materiałów edukacyjnych	12	40	50
Liczba podejmowanych działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców	46	34	81
Liczba podejmowanych działań na rzecz przeciwdziałania prowadzenia pojazdów przez kierowców będących pod wpływem innych substancji psychoaktywnych	46	34	81
Liczba funkcjonariuszy uczestniczących w szkoleniach podnoszących kompetencje	brak danych	4	5

ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW

W niniejszym rozdziale przedstawione zostały problemy społeczne z perspektywy dzieci i młodzieży. Pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety, miały na celu oszacowanie występujących wśród uczniów problemów związanych ze spożywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków, sięganiem po papierosy i e-papierosy, uzależnieniami behawioralnymi oraz doświadczaniem przemocy.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

Uczniowie z Gminy Miasta Puck wypełnili łącznie 124 kwestionariusze ankiet. Poniższy rysunek przedstawia strukturę próby według płci. W badaniu diagnozującym problemy społeczne nieznacznie dominowali chłopcy, którzy stanowili 52,4% badanej próby (65 osób), podczas gdy dziewczynki wypełniły pozostałe 47,6% kwestionariuszy (59 osób).

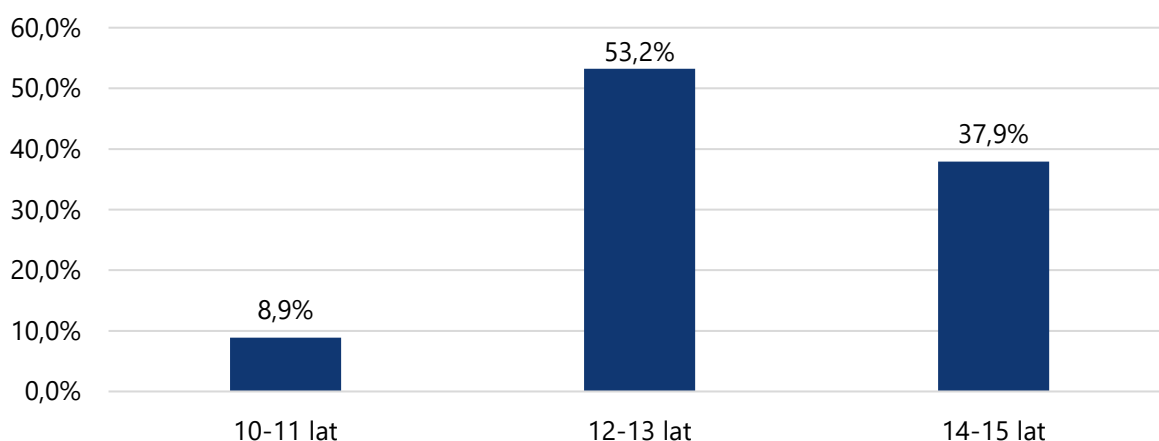
Rysunek 3. Płeć uczniów biorących udział w badaniu: N⁹=124

Podział ankietowanych ze względu na wiek przedstawiał się w sposób następujący. Blisko połowa uczniów biorących udział w badaniu, zadeklarowała wiek mieszczący się w przedziale 12-13 lat (53,2%). Co trzeci respondent wskazał na wiek 14-15 lat (37,9%), z kolei 8,9% uczestników badania miało wówczas 10-11 lat.

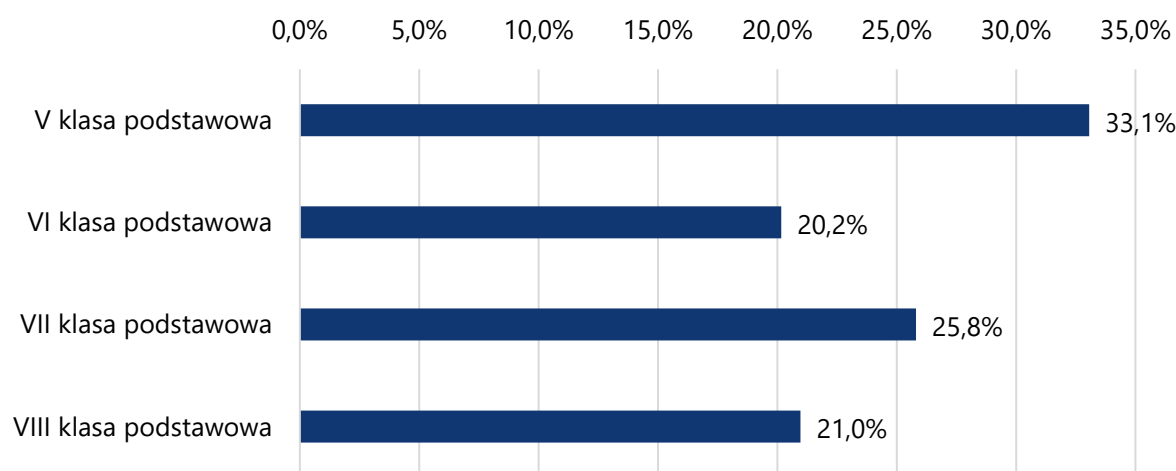
⁹ N oznacza wielkość próby badawczej, tzn. liczbę respondentów odpowiadających na pytanie.

Wykres 3. Wiek uczniów: N=124

Poniższy wykres prezentuje strukturę badanej próby w podziale na przynależność do danej klasy. Najwięcej ankietowanych uczniów uczęszczało w momencie badania do klasy V szkoły podstawowej (33,1%), średnio co czwarty badany wskazał na klasę VII (25,8%), a co piąty na klasę VIII (21,0%) lub klasę VI (20,2%).

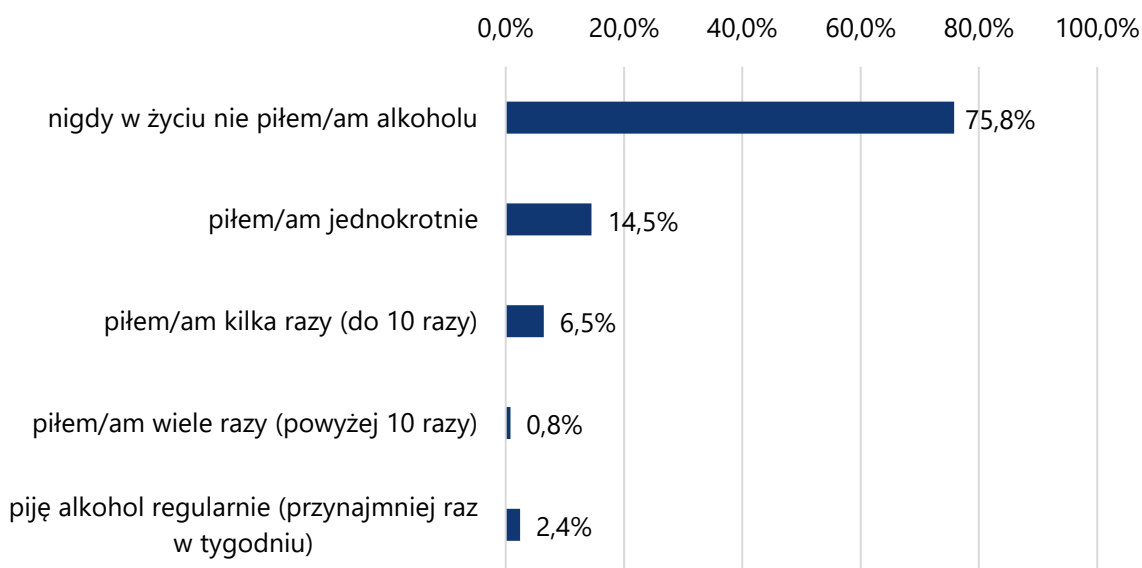
Wykres 4. Klasa: N=124

PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze z analizowanych pytań dotyczy problemu spożywania alkoholu przez uczniów z Gminy Miasta Puck. Zebrany materiał badawczy wskazuje, że kontakt z alkoholem miał blisko co czwarty badany uczeń (24,2%), w tym 14,5% spożyło go jednokrotnie, 6,5% piło alkohol kilka razy (do 10 razy), a 0,8% – wiele razy (powyżej 10 razy). 2,4% respondentów zadeklarowało, iż regularnie sięga po napoje alkoholowe (przynajmniej raz w tygodniu).

Wykres 5. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N= 124

Następne pytanie zostało skierowane do uczniów, którzy w poprzednim pytaniu zadeklarowali sięgnięcie kiedykolwiek po alkohol i miało na celu oszacowanie częstotliwości spożywania go w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Z poniższych informacji wynika, że 79,3% badanych nie spożywało alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni (23 osoby), 10,3% respondentów zadeklarowało, że piło alkohol 1-2 razy w ciągu ostatniego miesiąca (3 osoby), 3,4% ankietowanych wskazało na częstotliwość 3-4 razy (1 osoba), natomiast pozostałe 6,9% badanych zaznaczyło odpowiedź „więcej niż 7 razy” (2 osoby). 1 ankietowany pominął to pytanie.

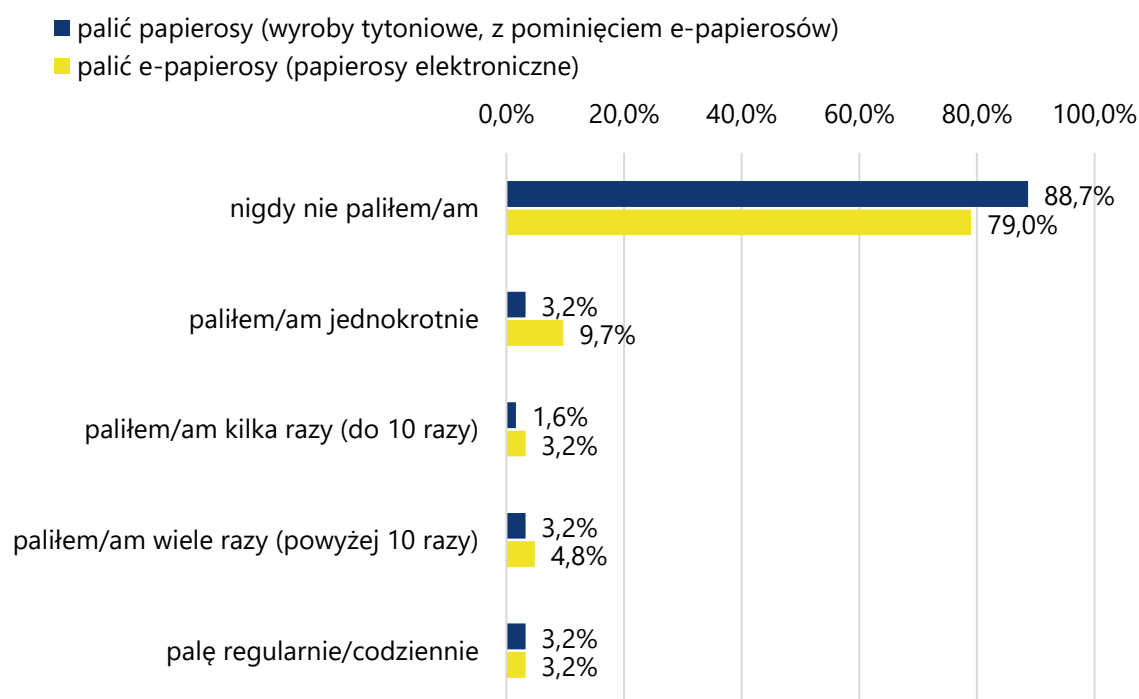
Tabela 5. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=29

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie piłem/am alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni	79,3	23
1 – 2 razy	10,3	3
3 – 4 razy	3,4	1
5 – 7 razy	0,0	0
więcej niż 7 razy	6,9	2

PROBLEM NIKOTYNOWY

W dalszej kolejności badaniu poddana została częstotliwość sięgania przez uczniów po papierosy tradycyjne (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów) oraz e-papierosy. Z deklaracji młodych respondentów wynika, że kontakt z tradycyjnymi wyrobami tytoniowymi miało łącznie 11,2% ankietowanych, wśród których po 3,2% paliło je jednokrotnie, wiele razy (powyżej 10 razy), lub sięga po nie regularnie. Pozostałe 1,6% zadeklarowało, że miało z nimi kontakt kilka razy (do 10 razy). Kontakt z e-papierosami miało więcej, bo 20,9% ankietowanych, wśród których 9,7% sięgnęło po nie jednokrotnie, po 3,2% – kilka razy (do 10 razy) lub zażywa je regularnie/codziennie, natomiast 4,8% wskazało, iż miało to miejsce wiele razy (powyżej 10 razy).

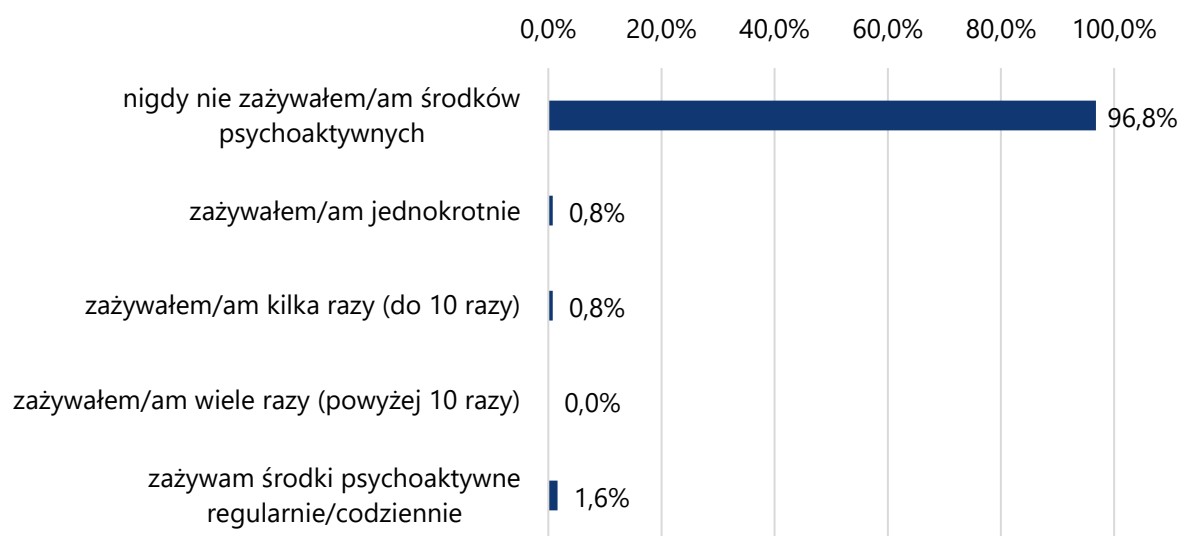
Wykres 6. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N=124

PROBLEM NARKOTYKOWY

Następny z analizowanych obszarów dotyczył zażywania środków psychoaktywnych. W celu dogłębnej analizy tego problemu, respondentom zadano pytanie o to ile razy w życiu zdarzyło im się zażywać tego typu substancje. Z odpowiedzi uczniów wynika, że po 0,8% z nich sięgnęło po substancje psychoaktywne jednokrotnie lub kilka razy (do 10 razy), natomiast 1,6% badanych robi to regularnie.

Wykres 7. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=124

Poniższa tabela przedstawia częstotliwość zażywania substancji psychoaktywnych przez uczniów, w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Można zauważyć, że w tym okresie sięgnęły po nie 3 osoby, deklarując zażywanie tego typu substancji 1-2 razy, 5-7 razy bądź też więcej niż 7 razy (po 25,0%).

Tabela 6. Jak często zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze w ciągu ostatnich 30 dni? N=4

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie zażywałem/am narkotyków/dopalaczy/leków w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni	25,0	1
1 – 2 razy	25,0	1
3 – 4 razy	0,0	0
5 – 7 razy	25,0	1
więcej niż 7 razy	25,0	1

Kolejna tabela przedstawia rozkład odpowiedzi respondentów na pytanie dotyczące rodzaju zażywanych substancji. Jak wynika z odpowiedzi, badani zażywali najczęściej mefedron (2 osoby, tj. 100,0%). 2 uczestników badania pominęło to pytanie.

Tabela 7. Jakie były to substancje? N=2

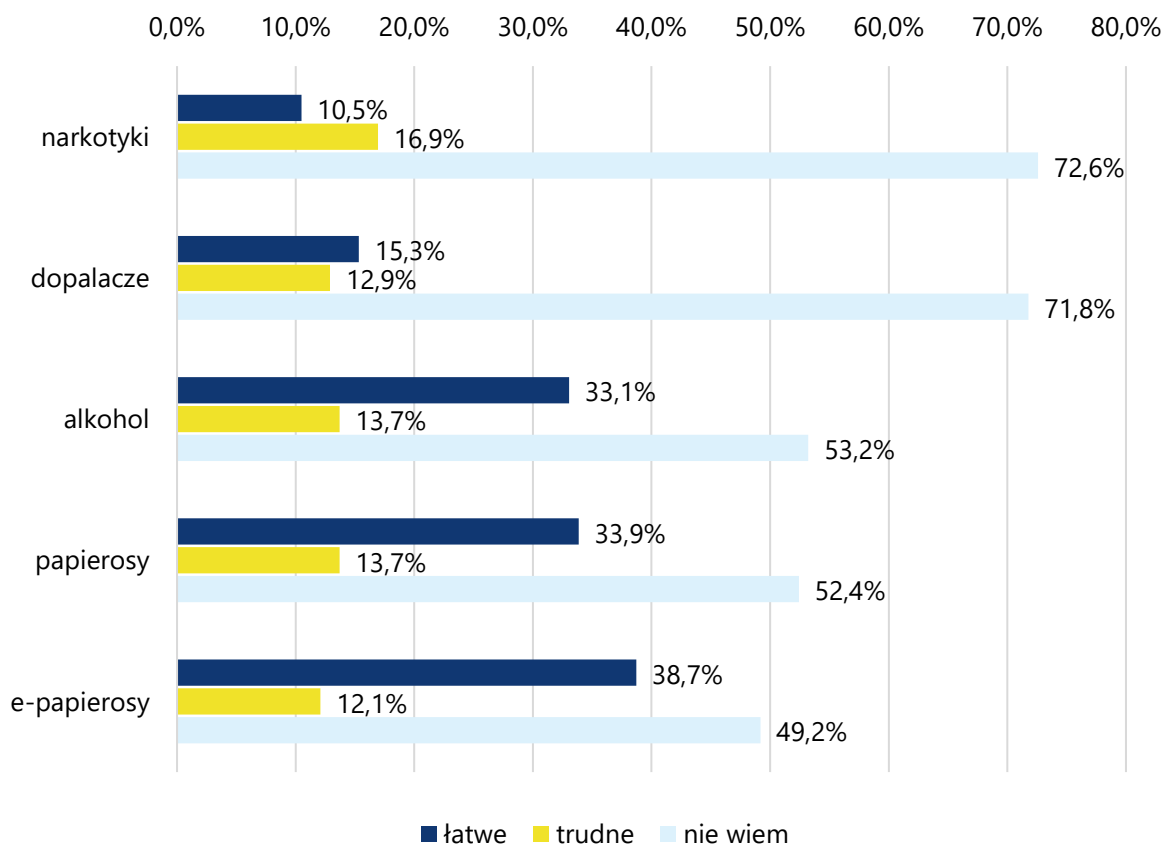
Odpowiedź	%	Liczba odp.
mefedron	100,0	2
marihuana	0,0	0
amfetamina	0,0	0
dopalacze	0,0	0
leki w celu odurzenia	0,0	0
inne	0,0	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W następnej części badania uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności środków psychoaktywnych w swojej miejscowości. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, znaczna większość ankietowanych nie posiada wiedzy w zakresie dostępności dopalaczy i narkotyków. Największą dostępnością charakteryzują się e-papierosy, papierosy oraz alkohol – są one łatwo dostępne dla średnio co trzeciego młodego mieszkańca Gminy. Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

- narkotyki są łatwe do zdobycia dla 10,5% ankietowanych, a trudne dla 16,9% badanych,
- dopalacze są łatwe do zdobycia dla 15,3% badanych, a trudne dla 12,9%,
- alkohol jest łatwy do zdobycia 33,1% badanych, a trudny dla 13,7%,
- papierosy są łatwe do zdobycia dla 33,9% respondentów, a trudne dla 13,7%,
- e-papierosy są łatwe do zdobycia dla 38,7% młodych mieszkańców, a trudne dla 12,1%.

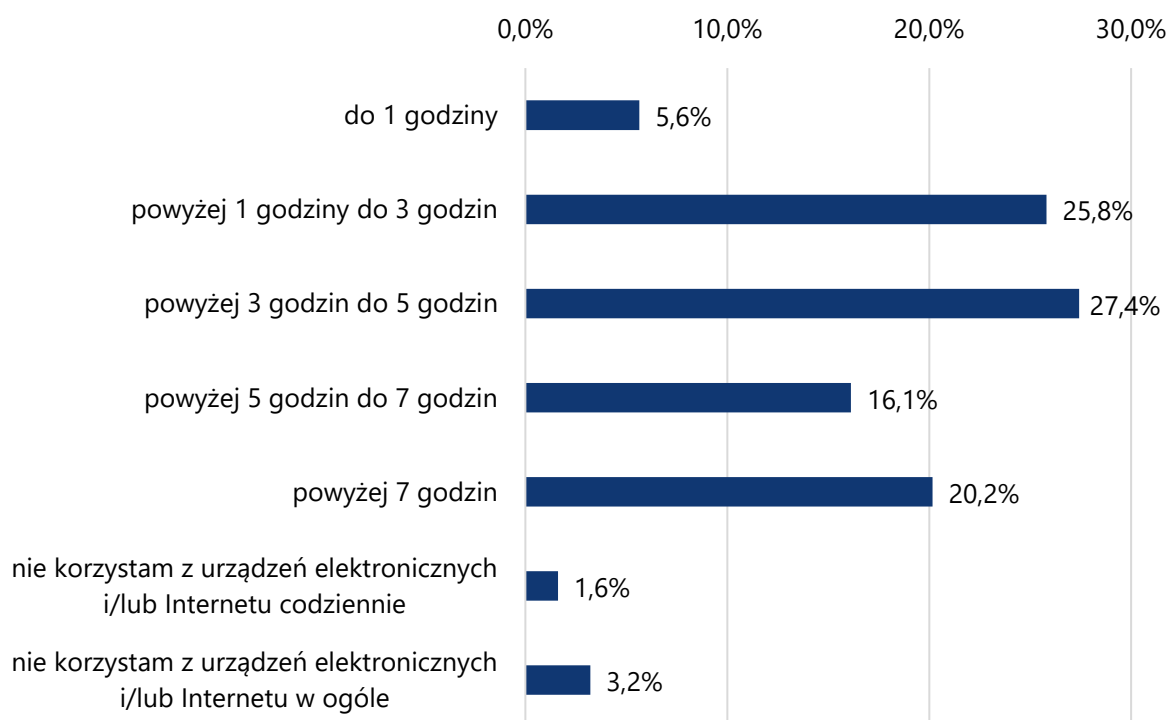
Wykres 8. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy oraz e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=124

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU

Kolejny obszar tematyczny badania miał na celu zweryfikowanie kwestii korzystania z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu przez uczniów z Gminy Miasta Puck. Pierwsze pytanie dotyczyło czasu, jaki badani poświęcają na korzystanie z tego typu urządzeń w ciągu dnia. Badanie wykazało, że co czwarty młody mieszkaniec przeznacz na tę czynność powyżej 3 do 5 godzin dziennie (27,4%) lub powyżej 1 do 3 godzin (25,8%). 20,2% respondentów korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub powyżej 7 godzin dziennie, 16,1% badanych – od 5 do 7 godziny w ciągu dnia, natomiast 5,6% – do 1 godziny. 1,6% badanych podało, że nie korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu codziennie, natomiast 3,2% ankietowanych zadeklarowało, że nie robi tego w ogóle.

Wykres 9. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=124

W ostatnim pytaniu bloku tematycznego dotyczącego korzystania z urządzeń elektronicznych, uczniowie zostali poproszeni o odpowiedź na pytanie, czy zdarzyło im się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych. Tego typu zachowanie zadeklarowały łącznie 52 osoby (43,7%), w tym 11 badanych zdarzyło się to jednokrotnie (9,2%), 29 uczniom – czasami (24,4%), w przypadku 8 respondentów ma to miejsce często (6,7%), natomiast 4 ankietowanych zadeklarowało, że kłamię w tej kwestii bardzo często (3,4%).

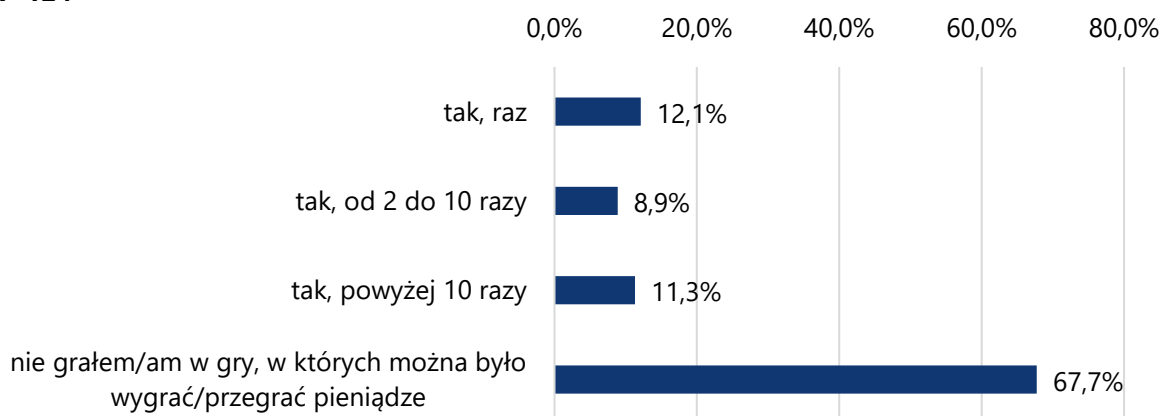
Tabela 8. Czy zdarzyło Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=118

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak, bardzo często	3,4	4
tak, często	6,7	8
tak, czasami	24,4	29
tak, jednokrotnie	9,2	11
nie	56,3	67

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W celu określenia skali i zasięgu problemu grania w gry na pieniądze przez uczniów, respondentom zadano pytanie o to, czy zdarzyło im się grać w gry, w których wygraną lub przegraną były pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zebrany materiał badawczy wykazał, że w omawianym okresie podejmowało się tego 32,3% badanych. Wśród tych osób 12,1% grało w nie jednokrotnie, 8,9% – od 2 do 10 razy, z kolei 11,3% – powyżej 10 razy.

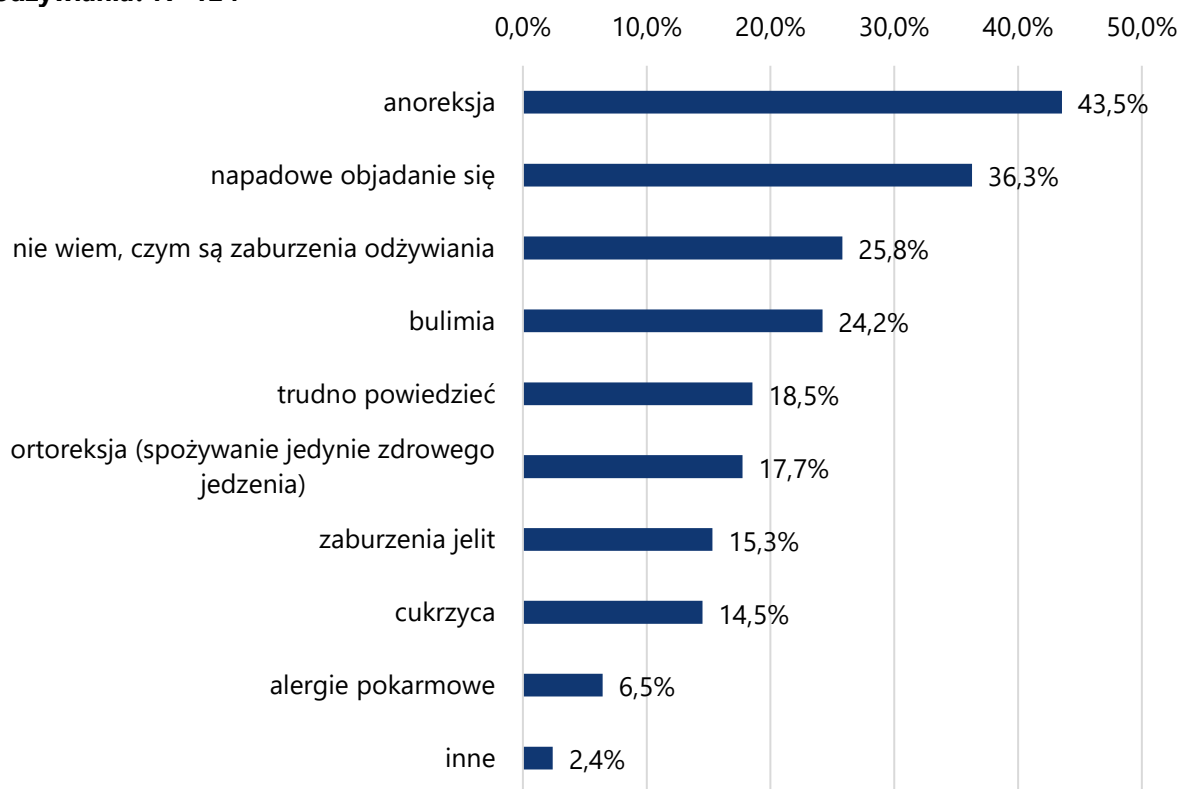
Wykres 10. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)?
N=124

ZABURZENIA ODŻYWIANIA

Ostatnia część badania przeprowadzonego wśród uczniów z Gminy Miasta Puck dotyczyła zaburzeń odżywiania, z którymi zmagają się coraz więcej młodych osób. Uczniowie mieli wskazać, które odpowiedzi z kafeterii zaliczają się według nich do zaburzeń odżywiania. 25,8% badanych przyznało, że nie wie, czym są zaburzenia odżywiania, a 18,5% ankietowanych miało trudność z odpowiedzią na to pytanie. Pozostała część najliczniej wskazywała na anoreksję (43,5%), w dalszej kolejności na napadowe objadanie się (36,3%), bulimię (24,2%) oraz ortoreksję (17,7%). Błędną wiedzę w tym zakresie wykazała znaczna część respondentów, jako że w opinii 15,3% uczniów do zaburzeń odżywiania zalicza się zaburzenia jelit, 14,5% osób uznało za nie cukrzycę, natomiast 6,5% – alergie pokarmowe. Ponadto 2,4% uczestników badania wskazało na inne, bliżej nieokreślone zaburzenia.

Wykres 11. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=124

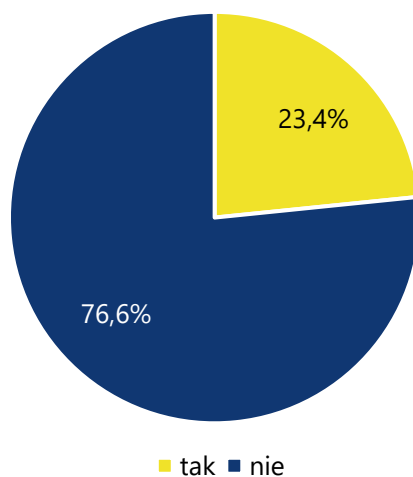

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

PRZEMOC

Kolejny obszar tematyczny badania miał na celu zweryfikowanie skali zjawiska problemu przemocy z perspektywy najmłodszych członków społeczeństwa. Badanie wykazało, że blisko co czwarty młody mieszkaniec Gminy doświadczył przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie (23,4%).

Wykres 12. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N= 124

W kolejnym pytaniu uczniów poproszono o wskazanie, kto stosował wobec nich przemoc. Z udzielonych odpowiedzi wynika, że najczęściej podobnych zachowań dopuszczali się uczniowie z ich szkoły (26 osób, tj. 57,1%) lub koledzy i koleżanki spoza szkoły (9 osób, tj. 32,1%). Oznacza to, że ankietowani w głównej mierze doświadczali przemocy ze strony rówieśników. W dalszej kolejności wskazywano na rodzeństwo (4 osoby, tj. 14,3%), inne, bliżej nieokreślone osoby (3 osoby, tj. 10,7%) oraz rodziców (2 osoby, tj. 7,1%). 1 ankietowany pominął to pytanie.

Tabela 9. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=28

Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniowie z mojej szkoły	57,1	16
koledzy/koleżanki spoza szkoły	32,1	9
rodzeństwo	14,3	4
inne osoby	10,7	3
rodzice	7,1	2

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Respondenci mieli również określić, jakiego rodzaju przemocy doznali. Najwięcej wskazań padło na przemoc psychiczną (16 osób, tj. 66,7%) oraz fizyczną (7 osób, tj. 29,2%). Ponadto 5 uczniów doświadczyło przemocy seksualnej (20,8%), natomiast 2 badanych zadeklarowało, że nie miało zapewnionych podstawowych potrzeb (8,3%). 5 ankietowanych pominęło to pytanie.

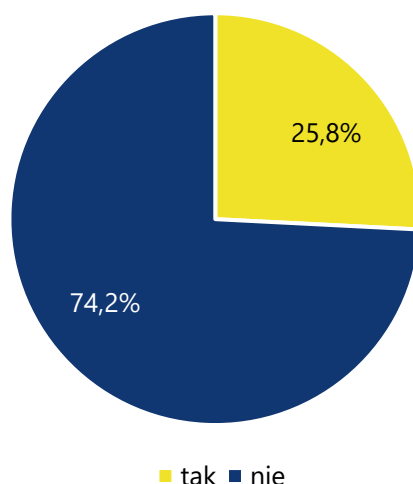
Tabela 10. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=24

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przemoc psychiczna	66,7	16
przemoc fizyczna	29,2	7
przemoc seksualna	20,8	5
zaniedbanie	8,3	2

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Uczniowie zostali również zapytani, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie, zdarzyło im się zastosować przemoc wobec drugiej osoby – twierdząco odpowiedziało 25,8% badanych, czyli nieco więcej niż w przypadku osób deklarujących doświadczanie przemocy. Świadczy to o powszechności występowania tego zjawiska, zwłaszcza w relacjach rówieśniczych.

Wykres 13. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=124

Uczniowie biorący udział w badaniu najczęściej przyznawali się do stosowania przemocy psychicznej (14 osób, tj. 53,8%) oraz fizycznej (13 osób, tj. 50,0%). 6 ankietowanych pominęło to pytanie.

Tabela 11. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=26

Odpowiedź		%	Liczba odp.
przemoc psychiczna	przeżywałem/am kogoś, groziłem/am komuś, upokarzałem/am kogoś, straszyłem/am, wyśmiewałem/am itp.	53,8	14
przemoc fizyczna	biłem/am kogoś, kopałem/am, szarpałem/aśm dusiłem/am, popychałem/am, spoliczkowałem/am itp.	50,0	13
przemoc seksualna	dotykałem/am kogoś w miejsca, w które ta osoba tego sobie nie życzyła, mówiłem/am o czymś ciele w sposób który go zawstydział itp.	0,0	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W kolejnym pytaniu poproszono respondentów o określenie wobec kogo zdarzyło im się użyć przemocy. Największa część ankietowanych wskazała na uczniów ze swojej szkoły (14 osób, tj. 50,0%). W dalszej kolejności wymieniano rodzeństwo (7 osób, tj. 25,0%) oraz kolegów/koleżanki spoza szkoły (6 osób, tj. 21,4%). 3 osoby wybrały odpowiedź „inne osoby”, nie podając konkretnych przykładów (10,7%). 4 osoby pominęły to pytanie.

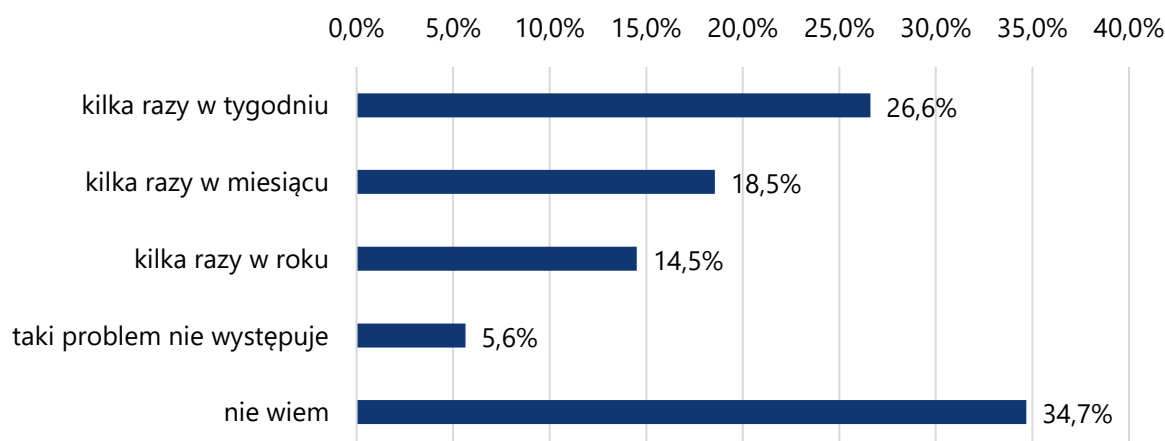
Tabela 12. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=28

Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniów z mojej szkoły	50,0	14
rodzeństwa	25,0	7
kolegów/koleżanek spoza szkoły	21,4	6
innych osób	10,7	3

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

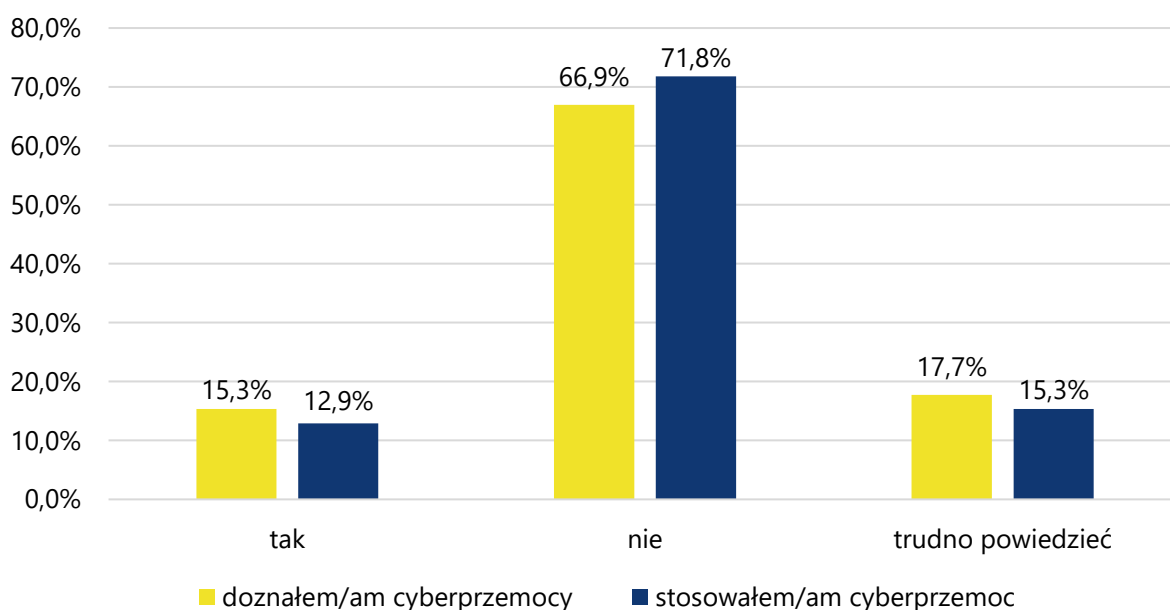
Przemoc rówieśnicza to powtarzające się, celowe działania podejmowane przez dzieci i młodzież wobec rówieśników, które mają na celu wyrządzenie im krzywdy lub uzyskanie przewagi. Jest ona dość powszechnym problemem, dlatego też poproszono uczestników badania o odniesienie się do tego zjawiska. Zapytano, czy obserwują oni problem przemocy między uczniami w swojej szkole – ponad połowa respondentów potwierdziła występowanie tego zjawiska w swojej placówce, przy czym 14,5% wskazało na częstotliwość kilka razy w roku, zdaniem 18,5% ma to miejsce kilka razy w miesiącu, natomiast 26,6% badanych deklaruje, iż problem ten pojawia się kilka razy w tygodniu.

Wykres 14. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? N=124

Innym, powszechnie występującym w ostatnich latach problemem jest cyberprzemoc, czyli przemoc stosowana za pośrednictwem technologii cyfrowych, w tym mediów społecznościowych i komunikatorów. Na terenie Gminy również odnotowano przypadki wystąpienia tego zjawiska, gdyż jak wynika z uzyskanych odpowiedzi 15,3% ankietowanych doznało cyberprzemocy, z kolei 12,9% przyznało się do jej stosowania.

Wykres 15. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N= 124

ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem uzależnienia od alkoholu, papierosów, e-papierosów i narkotyków wśród dorosłych mieszkańców Gminy Miasta Puck, a także skala zjawiska nadmiernego korzystania z urządzeń elektronicznych, grania w gry na pieniądze oraz innych uzależnień natury behawioralnej. Poruszono również problem przemocy na terenie Gminy z perspektywy jej mieszkańców.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

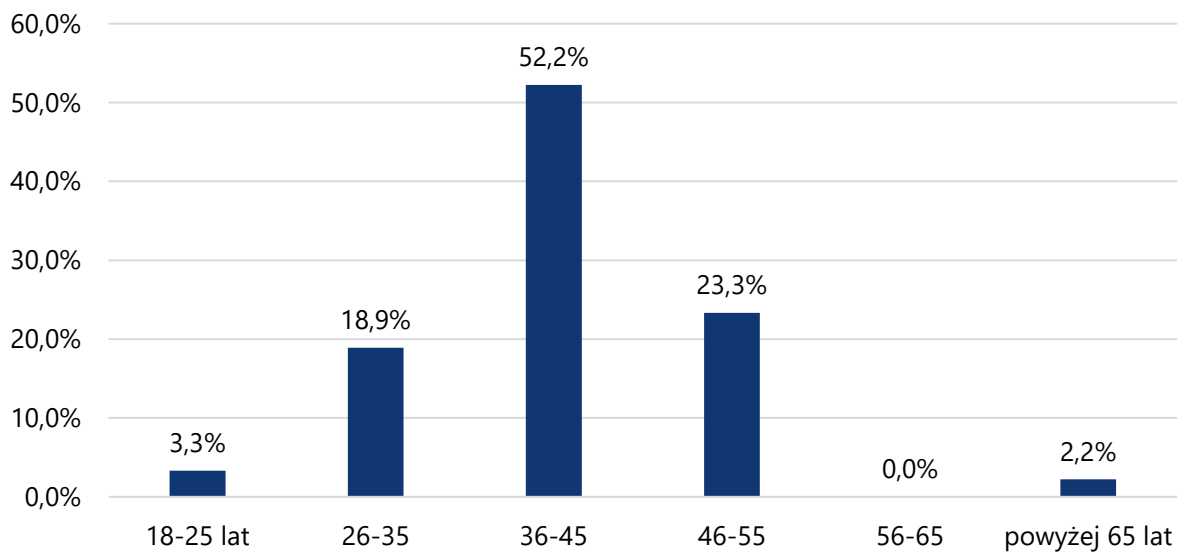
W badaniu diagnozującym problemy społeczne występujące na terenie Gminy Miasta Puck udział wzięło łącznie 90 pełnoletnich mieszkańców. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby, ze względu na płeć. Zdecydowaną większość stanowiły kobiety, które uzupełniły łącznie 86,7% kwestionariuszy (78 osób), natomiast mężczyźni pozostałe 13,3% (12 osób).

Rysunek 4. Płeć dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu: N=90

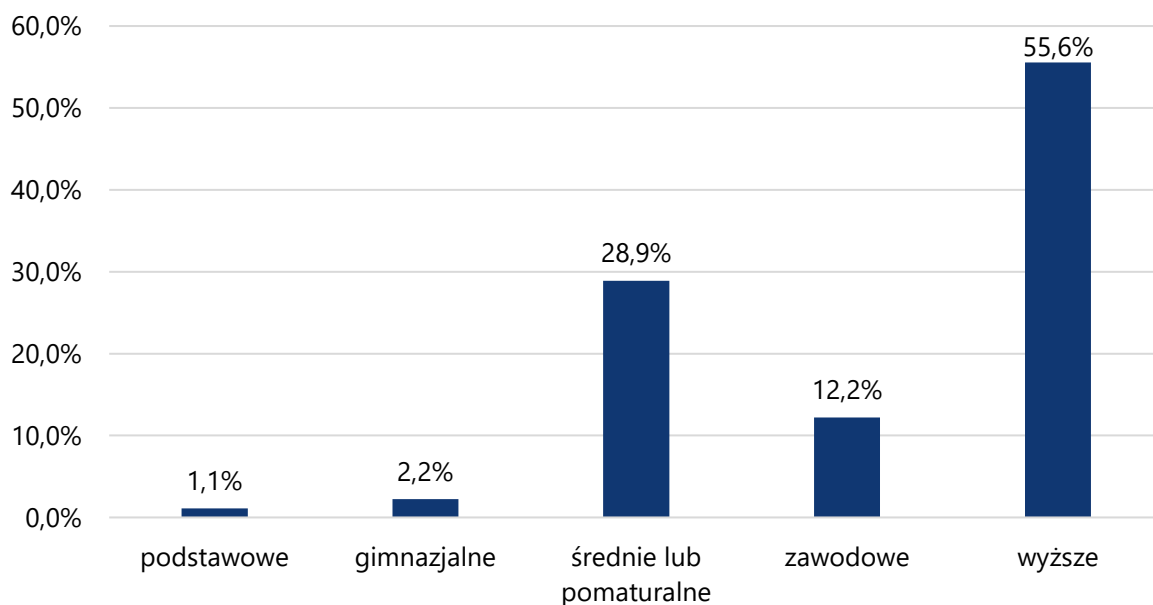
Analiza struktury badanej grupy wskazuje na zróżnicowanie respondentów pod względem wieku. Najliczniejszą grupę stanowili ankietowani w wieku 36-45 lat (52,2%), z kolei blisko co czwarty badany wskazał na 46-55 lat (23,3%). W badaniu wzięli udział również respondenci w wieku 26-35 lat (18,9%). Osoby w wieku 18-25 lat stanowiły 3,3% badanej próby, natomiast respondenci powyżej 65 roku życia – 2,2%.

Wykres 16. Wiek dorosłych mieszkańców: N=90

Respondenci zostali zapytani również o poziom wykształcenia. Jak wynika z ich deklaracji, najwięcej, bo 55,6% posiada wykształcenie wyższe, z kolei 28,9% legitymuje się wykształceniem średnim lub pomaturalnym. 12,2% uczestników badania wskazało na wykształcenie zawodowe, 2,2% zakończyło edukację na poziomie gimnazjalnym, a 1,1% - podstawowym.

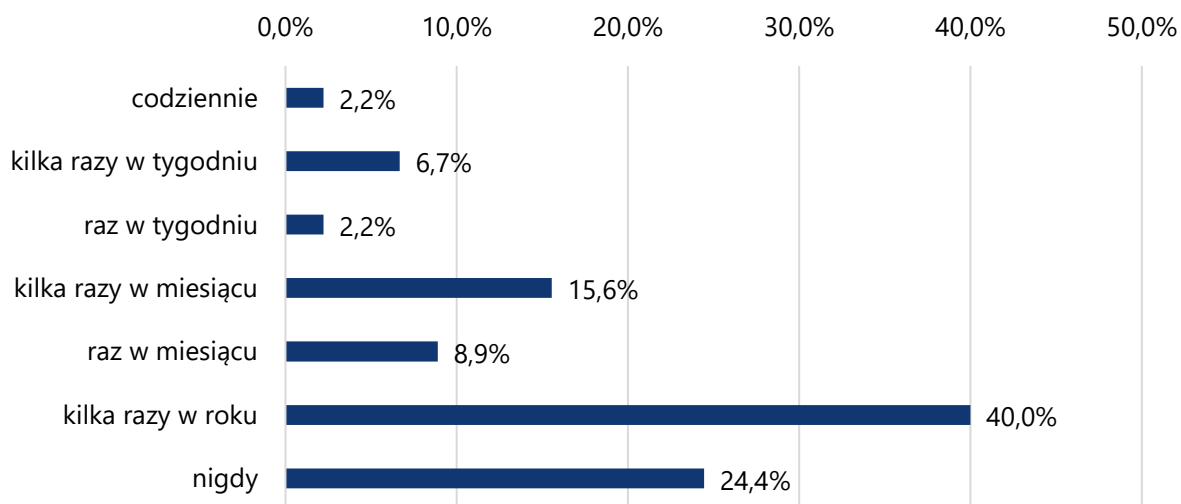
Wykres 17. Wykształcenie: N=90

PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze pytanie dotyczące uzależnienia od alkoholu odnosiło się do częstotliwości jego spożywania. Całkowitą abstynencję zadeklarował co czwarty ankietowany, tj. 24,4%, natomiast 40,0% sięga po alkohol okazjonalnie, czyli kilka razy w roku. 8,9% respondentów przyznało, że pije alkohol raz w miesiącu, z kolei 15,6% wskazało na picie kilka razy w miesiącu. Ponadto 2,2% badanych spożywa alkohol raz w tygodniu, a 6,7% – kilka razy w tygodniu. Kolejne 2,2% dorosłych mieszkańców Gminy Miasta Puck zadeklarowało codzienne spożywanie alkoholu.

Wykres 18. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=90

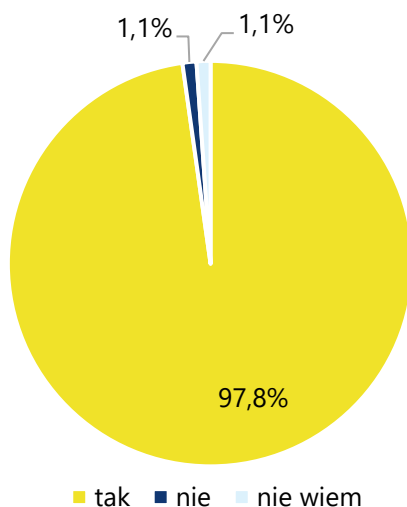
Kolejne pytanie dotyczyło sytuacji, w której respondenci stracili kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu. Większość z nich podała, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie zdarzyła im się taka sytuacja (58 osób, tj. 85,3%). Przeciwną odpowiedź podało 14,6% ankietowanych, z czego 6 respondentom zdarzyło się to jednokrotnie (8,8%), natomiast po 2 osoby wskazały na częstotliwość 2-5 razy lub powyżej 10 razy (po 2,9%).

Tabela 13. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=68

Odpowiedź	%	Liczba odp.
1 raz	8,8	6
2-5 razy	2,9	2
6-10 razy	0,0	0
powyżej 10 razy	2,9	2
ani razu	85,3	58

Ankietowani zostali poproszeni o wyrażenie swojego zdania w zakresie wpływu spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży na rozwój dziecka. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, 97,8% dorosłych mieszkańców Gminy jest świadomych szkodliwości spożywania napojów alkoholowych w ciąży, natomiast po 1,8% zadeklarowało, że w ich opinii nie ma to żadnego wpływu lub nie potrafili oni jednoznacznie odnieść się do tego pytania.

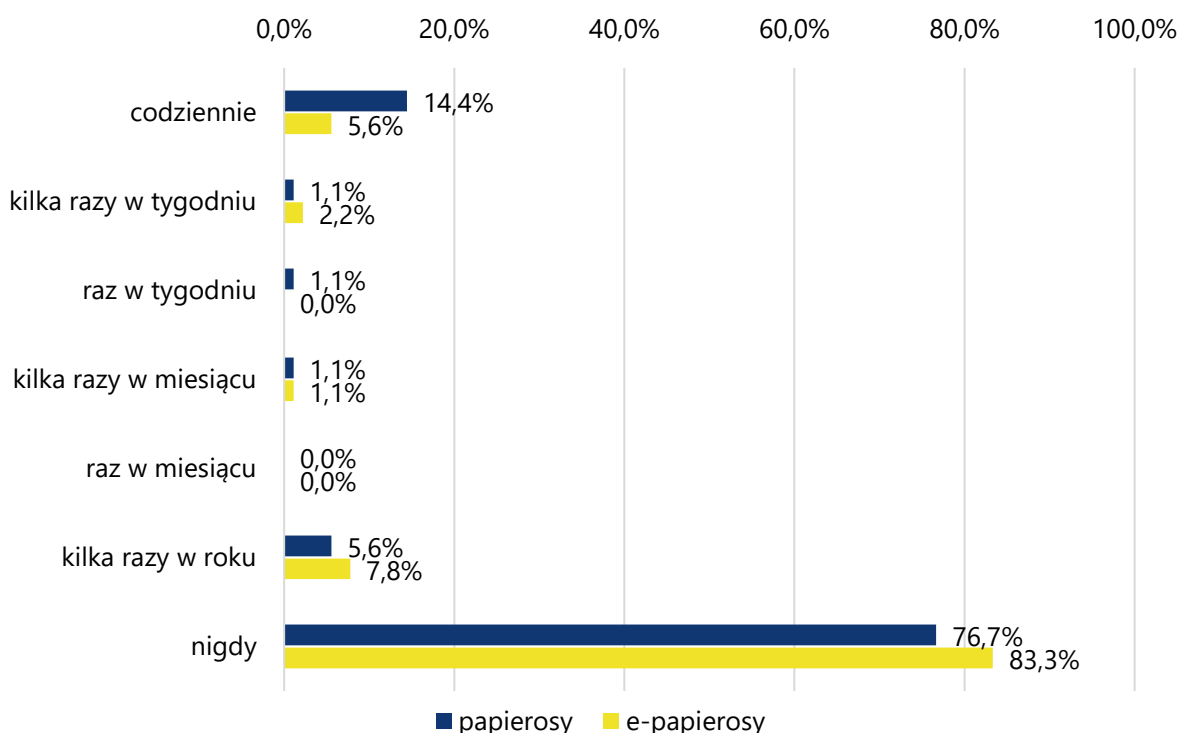
Wykres 19. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka?
N=90

PROBLEM NIKOTYNOWY

Kolejny analizowany obszar miał na celu określenie skali sięgania po wyroby nikotynowe przez dorosłych mieszkańców Gminy Miasta Puck. Odpowiedzi badanych były następujące: papierosy tradycyjne pali 17,7% ankietowanych, spośród których 5,6% pali okazjonalnie, czyli kilka razy w roku, z kolei po 1,1% wskazało na częstotliwość kilka razy w miesiącu, raz w tygodniu lub kilka razy w tygodniu. Codzienne palenie papierosów tradycyjnych zadeklarowało 14,4% uczestników badania. Osoby te są szczególnie narażone na wystąpienie negatywnych konsekwencji uzależnienia od nikotyny. Po elektroniczne papierosy sięga łącznie 16,7% respondentów, przy czym 7,8% ankietowanych używa e-papierosów kilka razy w roku, 1,1% – kilka razy w miesiącu, 2,2% – kilka razy w tygodniu, natomiast 5,6% sięga po nie codziennie.

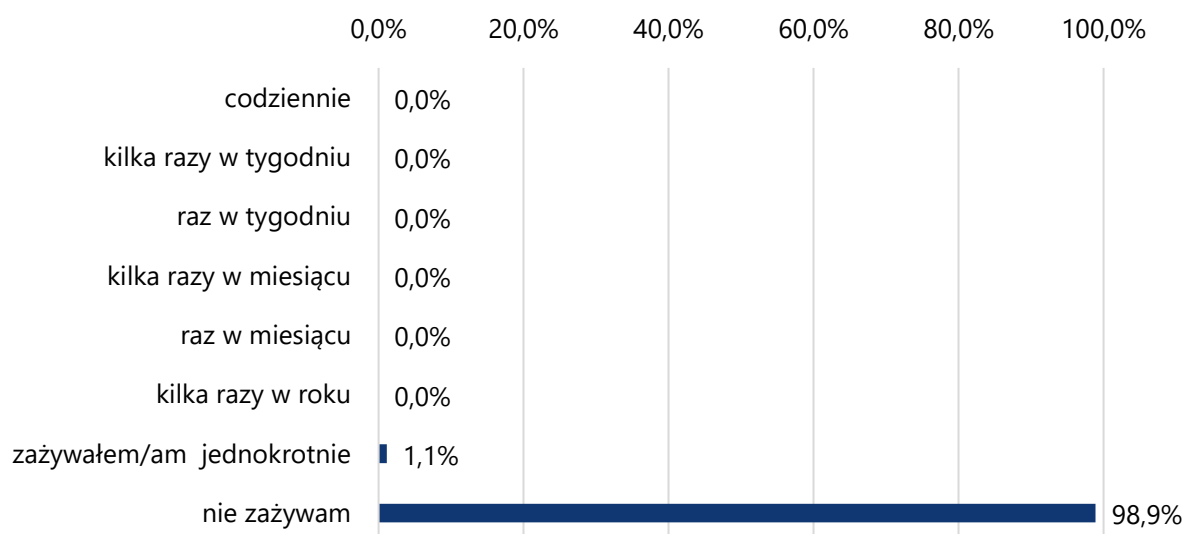
Wykres 20. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=90

PROBLEM NARKOTYKOWY

Kolejna część badania miała na celu określenie stopnia rozpowszechnienia środków psychoaktywnych wśród dorosłych mieszkańców Gminy Miasta Puck. Jak wynika z analizy materiału badawczego, inicjację narkotykową ma za sobą 1,1% respondentów, którzy zadeklarowali, że sięgnęli po nie jednokrotnie.

Wykres 21. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia) N=90

Następne pytanie skierowane do wszystkich ankietowanych miało na celu zweryfikowanie, czy znają w swoim otoczeniu kogoś, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupów, korzystania z Internetu lub urządzeń elektronicznych, uprawiania sportu, pracy, oglądania treści pornograficznych). Z przeprowadzonych badań wynika, że:

- 51,1% badanych zna osoby, które nadużywają alkoholu, w tym: 11,1% – jedną osobę, 36,7% – kilka osób (do 10), 3,3% – wiele osób (powyżej 10), natomiast 20,0% ankietowanych udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć”;
- 21,1% badanych zna osoby, które nadużywają narkotyków, w tym: 13,3% – jedną osobę, 7,8% – kilka osób (do 10), a 20,0% wskazało odpowiedzieć „trudno powiedzieć”;
- 28,9% badanych zna osoby dotknięte problemem uzależnień behawioralnych, w tym: 10,0% – jedną osobę, 16,7% – kilka osób (do 10), a 2,2% – wiele osób (powyżej 10), natomiast 26,7% ankietowanych udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć”.

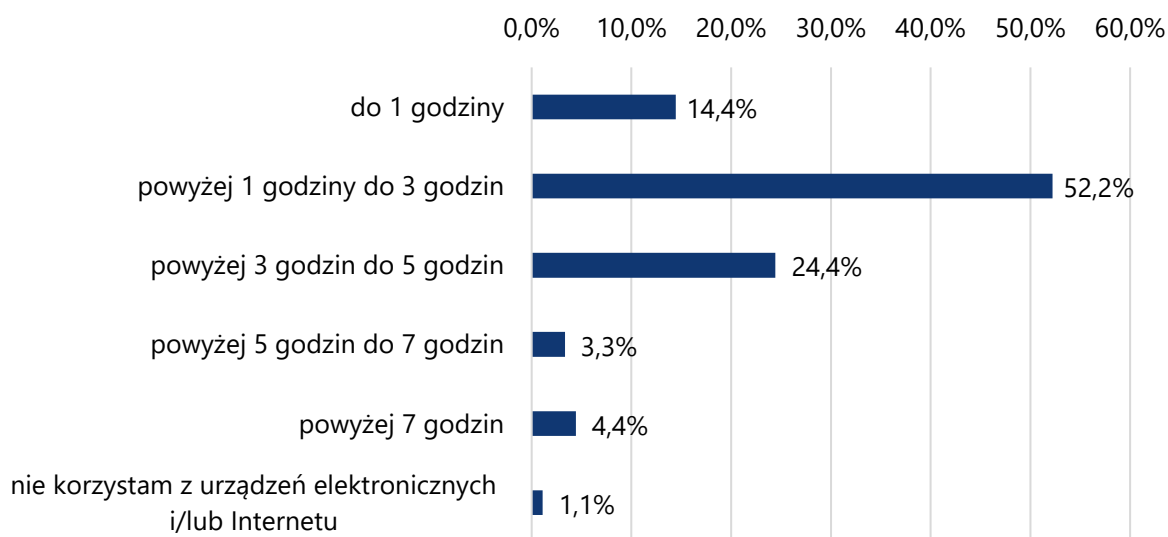
Tabela 14. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektrycznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.) N=90

Odpowiedź	Udział [%]		
	Alkohol	Narkotyki	Czynności
tak, jedną osobę	11,1	13,3	10,0
tak, kilka osób (do 10 osób)	36,7	7,8	16,7
tak, wiele osób (powyżej 10 osób)	3,3	0,0	2,2
trudno powiedzieć	20,0	20,0	26,7
nie znam takich osób	28,9	58,9	44,4

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH

W kolejnym bloku tematycznym ankietowani zostali poproszeni o wskazanie, ile czasu dziennie poświęcają na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Z ich odpowiedzi wynika, że ponad połowa badanych spędza w ten sposób od 1 do 3 godzin dziennie (52,2%). Kolejno 24,4% ankietowanych wskazało na odpowiedź od 3 do 5 godzin, natomiast 14,4% respondentów przyznało, że korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu do 1 godziny w ciągu dnia. 4,4% ankietowanych wybrało odpowiedź „powyżej 7 godzin”, natomiast 3,3% respondentów zadeklarowało, że przeznacza na te aktywności od 5 do 7 godzin każdego dnia. Pozostałe 1,1% uczestników badania nie korzysta z tego rodzaju urządzeń w ogóle.

Wykres 22. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=90

Respondentów, którzy wskazali na korzystanie z urządzeń elektronicznych, zapytano również, czy zdarza się im korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej, niż początkowo planowali. Ponad połowa badanych przyznała, że takie sytuacje miały miejsce (58 osób, tj. 65,2%). Przeciwnego zdania było 15,7% ankietowanych (14 osób). Odpowiedź „trudno powiedzieć” zaznaczyło 13,5% badanych (12 osób), a pozostałe 5,6% wskazało, że nie przewiduje określonego czasu na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (5 osób).

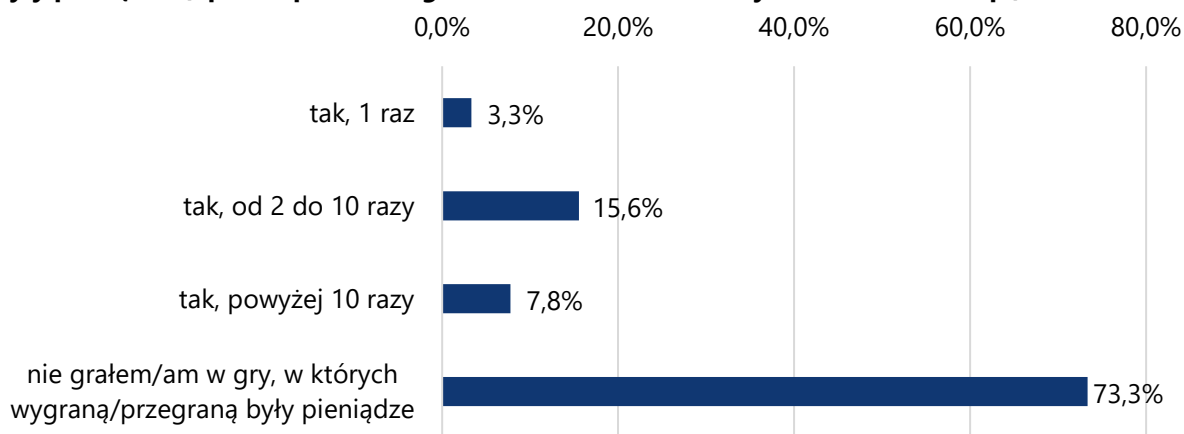
Tabela 15. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=89

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	65,2	58
nie	15,7	14
trudno powiedzieć	13,5	12
nie przewiduję określonego czasu	5,6	5

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W dalszej części badania określona została skala podejmowania zachowań hazardowych przez pełnoletnich mieszkańców. Ankietowani udzielili odpowiedzi na pytanie, czy w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie grali w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze. Jak wskazuje zebrany materiał badawczy, styczność z nimi miało 26,7% dorosłych respondentów, wśród których 3,3% zadeklarowało, że grało w takie gry tylko 1 raz, 15,6% wskazało odpowiedź od 2 do 10 razy, natomiast 7,8% osób przyznało się do grania w tego typu gry więcej niż 10 razy.

Wykres 23. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/ przegraną były pieniądze (np. zdraunki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=90

Kolejne pytanie dotyczyło motywacji, które kierowały mieszkańcami Gminy uczestniczącymi w grach hazardowych, a mianowicie odnosiło się do tego, czy badani kiedykolwiek grali w tego typu gry z powodu trudności finansowych lub w celu poprawy swojej sytuacji ekonomicznej. 33,3% respondentów, tj. 8 osób potwierdziło zaistnienie takiej sytuacji, a 54,2% badanych zaprzeczyło jakoby podobna sytuacja miała miejsce (13 osób). 12,5% osób miało trudności z odpowiedzią na to pytanie (3 osoby).

Tabela 16. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=24

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	33,3	8
nie	54,2	13
trudno powiedzieć	12,5	3

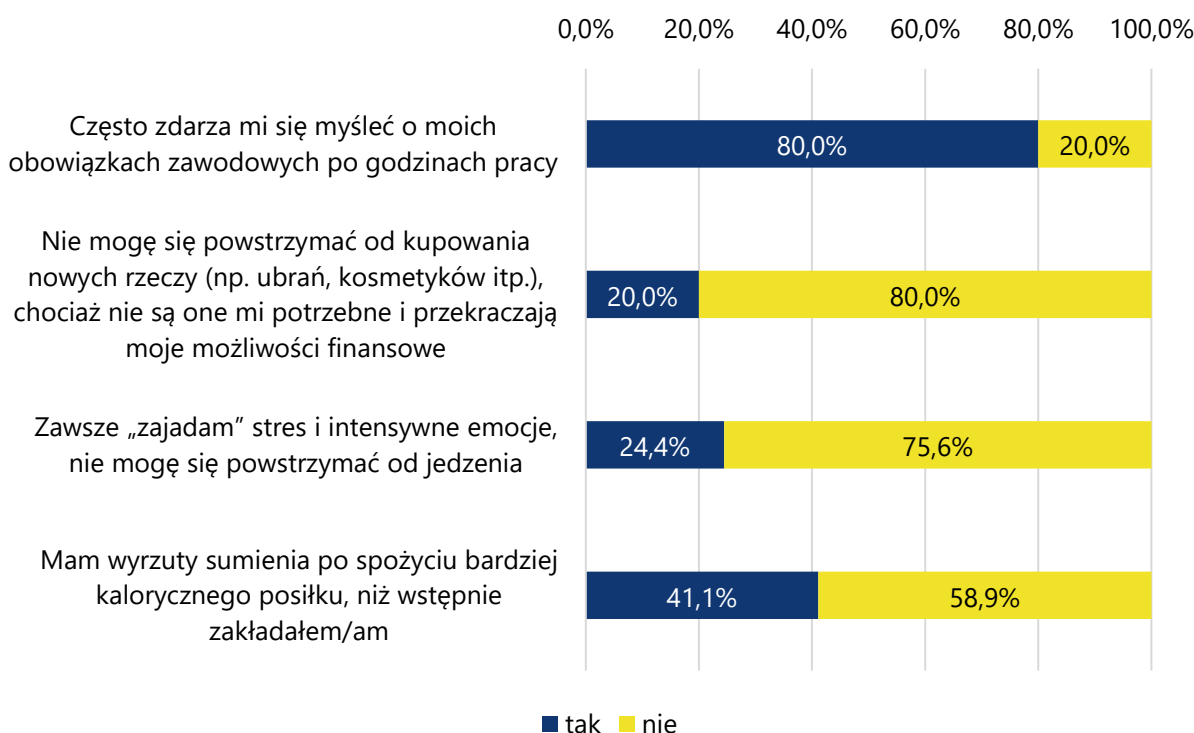
INNE UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

W dalszej części badania przeprowadzonego wśród dorosłych mieszkańców Gminy Miasta Puck, respondenci udzielili również istotnych informacji na temat swoich decyzji zakupowych, wykonywania obowiązków zawodowych oraz zakresu zaburzeń odżywiania. Zakupoholizm oraz pracoholizm, są przykładami uzależnień behawioralnych, które w okresie ostatnich lat zwiększyły swoją skalę, w szczególności wśród rozwiniętych i sprawnie funkcjonujących społeczeństw, dlatego pytania ujęte w kwestionariuszu ankiety skierowanej do respondentów dotyczyły również występowania tego problemu wśród lokalnej społeczności.

Jak wynika z analizy materiału badawczego, część ankietowanych przejawia zachowania mogące świadczyć o możliwości występowania wśród nich zaburzeń w zakresie odżywiania oraz w kwestii pracoholizmu. Doświadczenia respondentów w tych obszarach przedstawiają się następująco:

- 80,0% badanych często myśli o obowiązkach zawodowych poza godzinami pracy.
- 20,0% mieszkańców przyznało, że zdarza im się kupować przedmioty, których nie potrzebują i na które nie posiadają odpowiednich środków finansowych,
- 24,4% osób biorących udział w badaniu zawsze zajada stres i intensywne emocje,
- 41,1% ankietowanych ma wyrzuty sumienia po spożyciu bardziej kalorycznego posiłku.

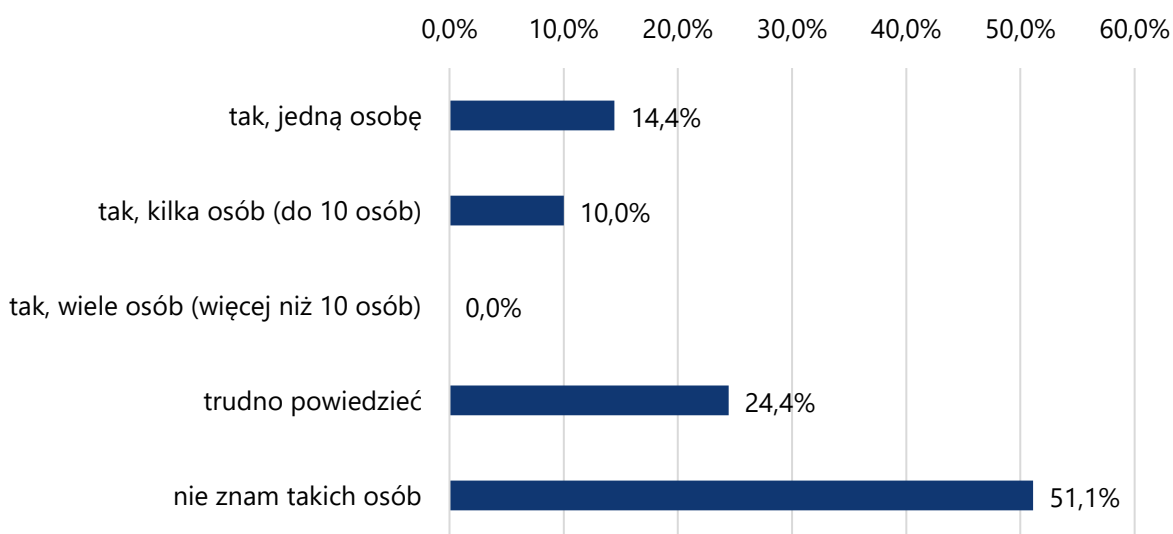
Wykres 24. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=90

PRZEMOC

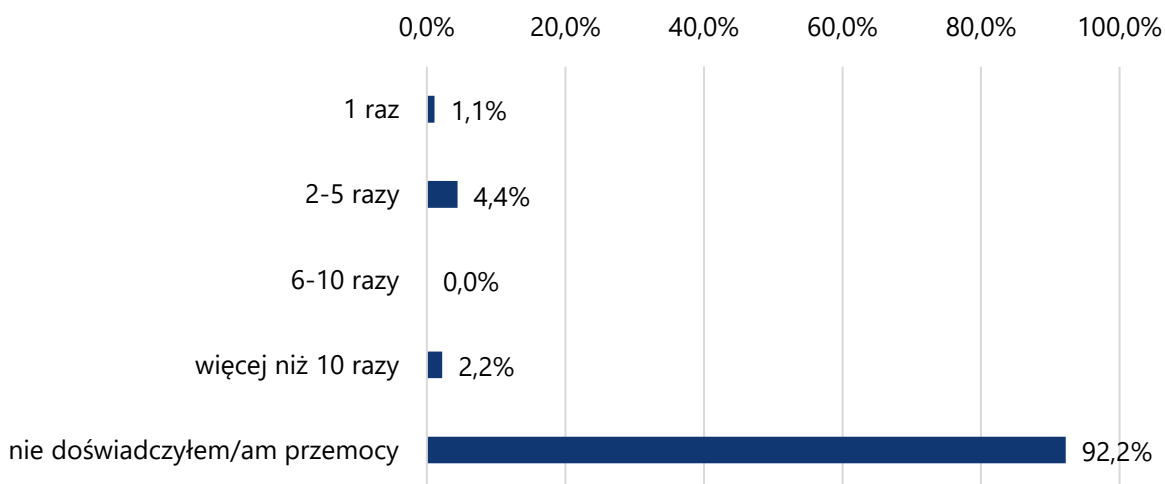
Kolejny obszar tematyczny badania miał na celu zweryfikowanie skali zjawiska problemu przemocy z perspektywy dorosłych mieszkańców Gminy. Badanie wykazało, że średnio co czwarty ankietowany zna osoby doznające przemocy (24,4%), przy czym 14,4% zna jedną osobę, natomiast 10,0% – kilka osób.

Wykres 25. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej? N=90

W kolejnym pytaniu badanych poproszono o odpowiedź na pytanie, czy im samym w okresie ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się doświadczyć przemocy. Z udzielonych odpowiedzi wynika, że 1,1% respondentów doświadczyło tego problemu 1 raz, 4,4% wskazało na odpowiedź „2-5 razy”, z kolei 2,2% uczestników badania doznało przemocy więcej niż 10 razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

Wykres 26. Jak często w okresie ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy domowej? N=90

Respondenci mieli również określić, jakiego rodzaju przemocy doznali. Najwięcej wskazań padło na przemoc psychiczną (7 osób, tj. 100,0%). W dalszej kolejności wskazywano na przemoc fizyczną (2 osoby, tj. 28,6%). Ponadto 1 ankietowany doświadczył przemocy ekonomicznej (14,3%).

Tabela 17. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=7

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przemoc psychiczna	100,0	7
przemoc fizyczna	28,6	2
przemoc ekonomiczna	14,3	1
zaniedbanie	0,0	0
przemoc seksualna	0,0	0
nie wiem	0,0	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

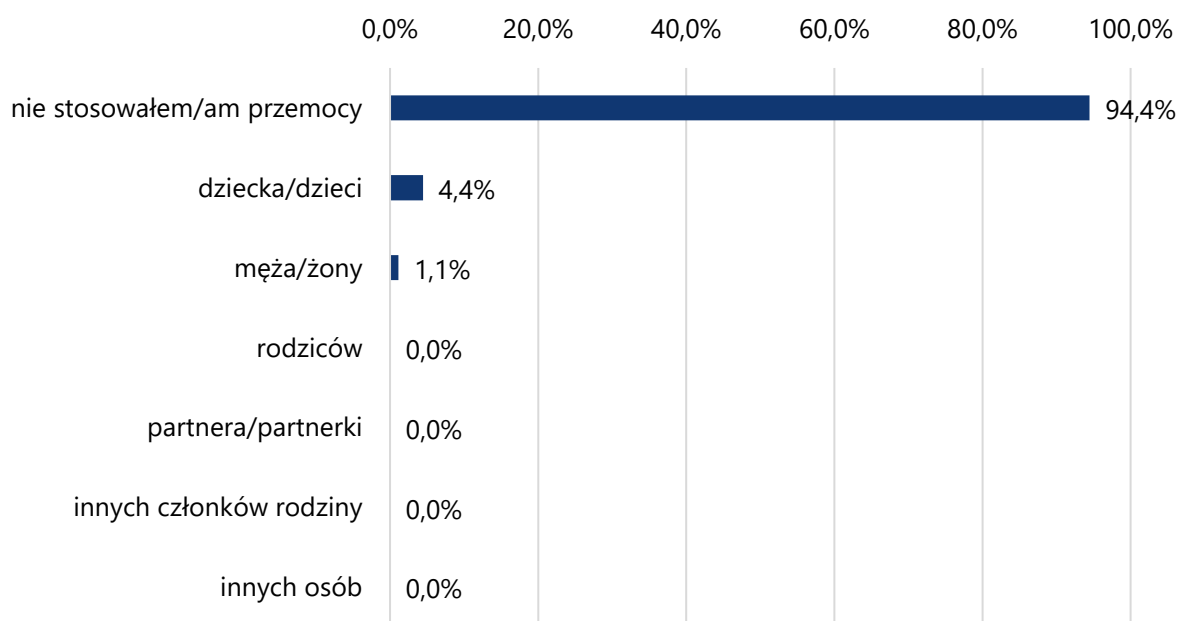
Ankietowani najczęściej doświadczali przemocy ze strony męża/żony (5 osób, tj. 71,4%). W dalszej kolejności wskazywano na partnera/partnerkę (2 osoby, tj. 28,6%).

Tabela 18. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=7

Odpowiedź	%	Liczba odp.
mąż/żona	71,4	5
partner/partnerka	28,6	2
inni członkowie rodziny	0,0	0
rodzice	0,0	0
inne osoby	0,0	0

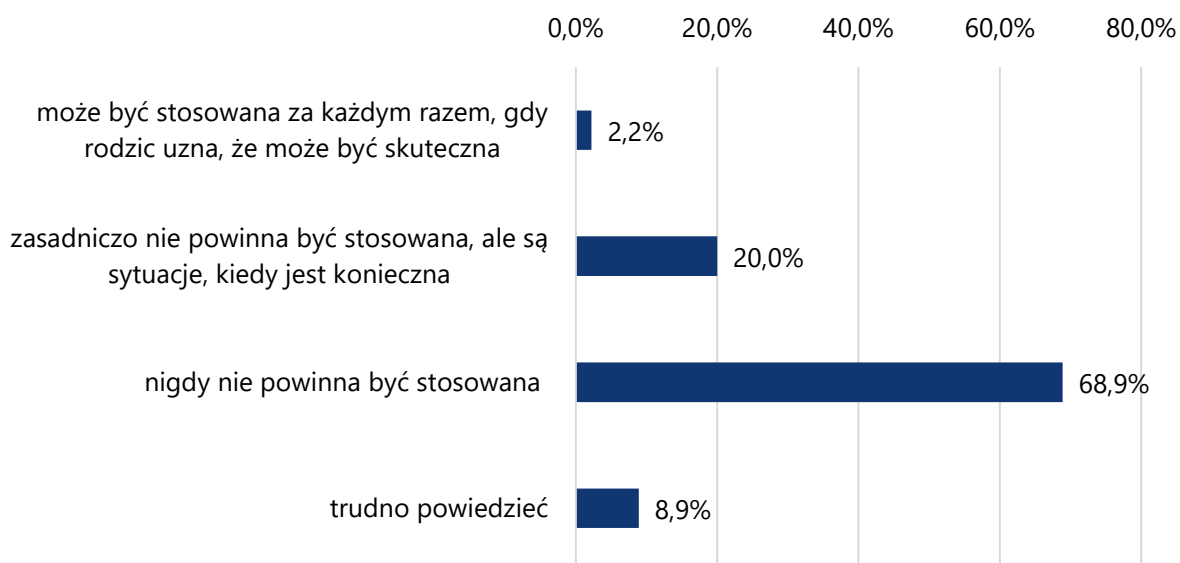
Mieszkańcy Gminy zostali również zapytani, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie, zdarzyło im się zastosować przemoc wobec drugiej osoby – twierdząco odpowiedziało 5,5% badanych, w tym 4,4% respondentów stosowało przemoc wobec dziecka/dzieci, a 1,1% wskazało na męża/żonę.

Wykres 27. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=90

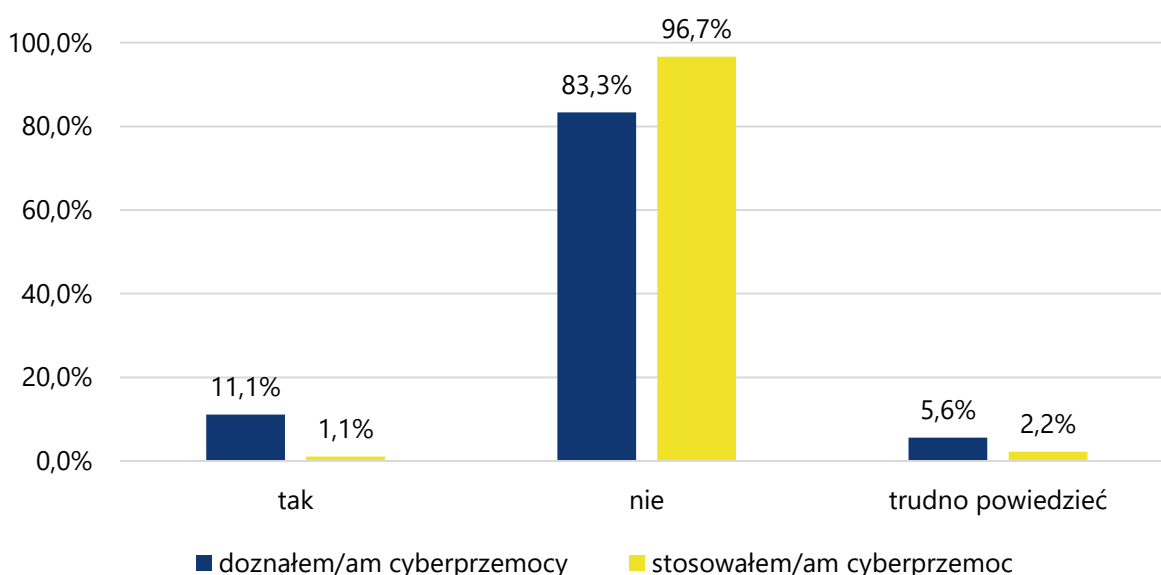
Dorosłych mieszkańców Gminy Miasta Puck zapytano również o opinię w zakresie stosowania kar fizycznych wobec dzieci. Zdaniem 2,2% ankietowanych mogą być one stosowane za każdym razem, gdy rodzic uzna to za skuteczne, z kolei w opinii 20,0% badanych, zasadniczo nie powinny być stosowane ale zdarzają się sytuacje, gdy są konieczne. Blisko co dziesiąty respondent nie potrafił jednoznacznie odnieść się do tego pytania (8,9%), a pozostałe 68,9% uczestników badania zdecydowanie sprzeciwia się tego typu działaniom.

Wykres 28. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) może być metodą, która:
N=90

W ostatnim pytaniu poproszono respondentów o określenie, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie doznawali bądź stosowali cyberprzemoc. Jak wynika z uzyskanych odpowiedzi 11,1% ankietowanych doznało cyberprzemocy, z kolei 1,1% przyznało się do jej stosowania.

Wykres 29. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawał/a Pan/i i/lub stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N= 90

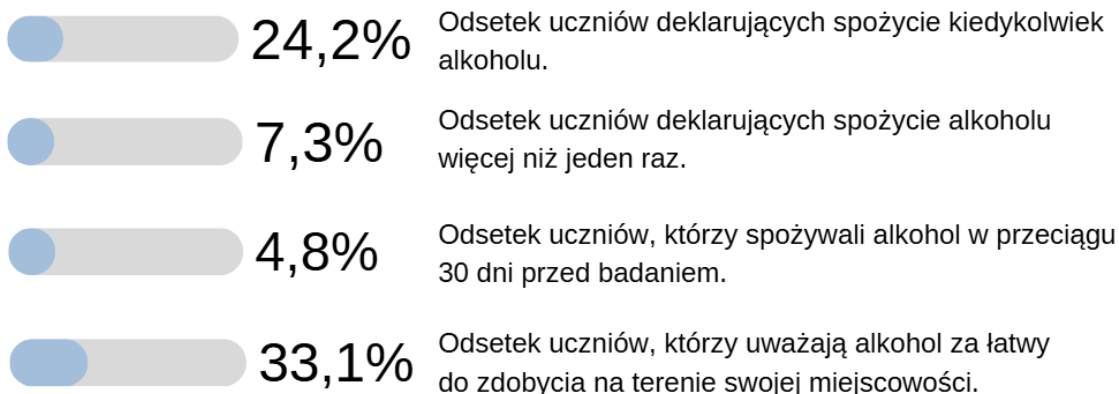

WNIOSKI Z BADAŃ SPOŁECZNYCH

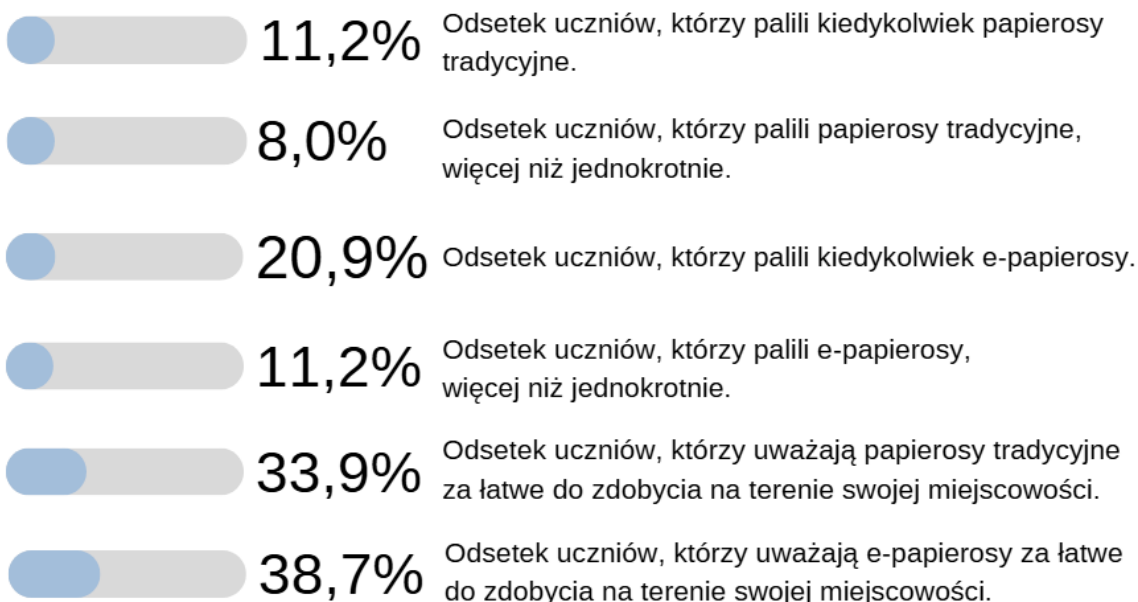
W 2025 roku na terenie Gminy Miasta Puck zostało przeprowadzone badanie diagnozujące problemy społeczne wśród lokalnej społeczności, w którym uczestniczyło 124 uczniów oraz 90 dorosłych mieszkańców Gminy. Poniżej, w formie graficznej, przedstawione zostały najważniejsze wnioski z przeprowadzonych badań, dotyczące kwestii uzależnień.

WYNIK BADAŃ ANKIETOWYCH WŚRÓD UCZNIÓW¹⁰

ALKOHOL

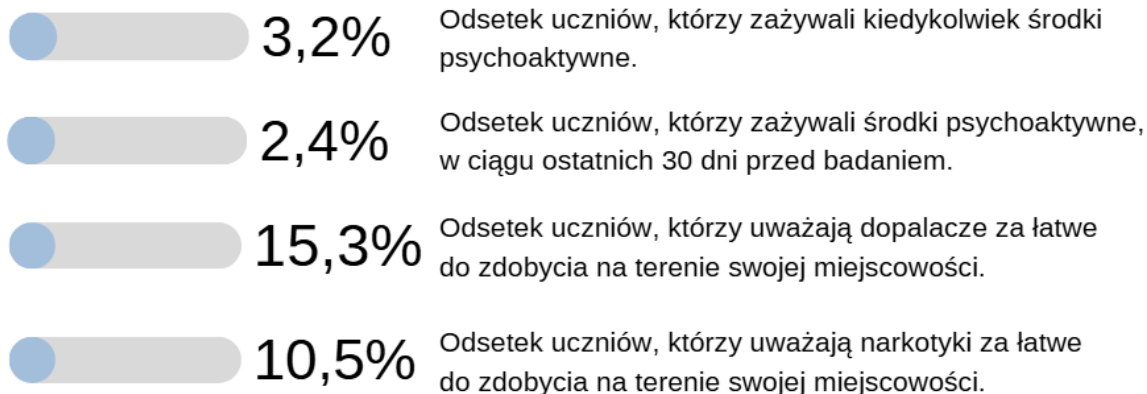

NIKOTYNIZM

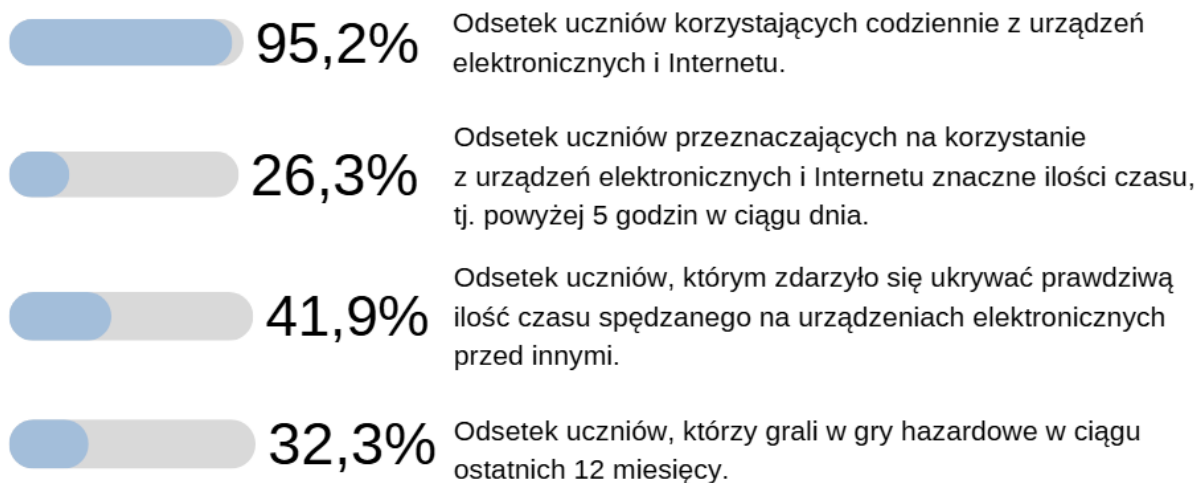

¹⁰ Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=124

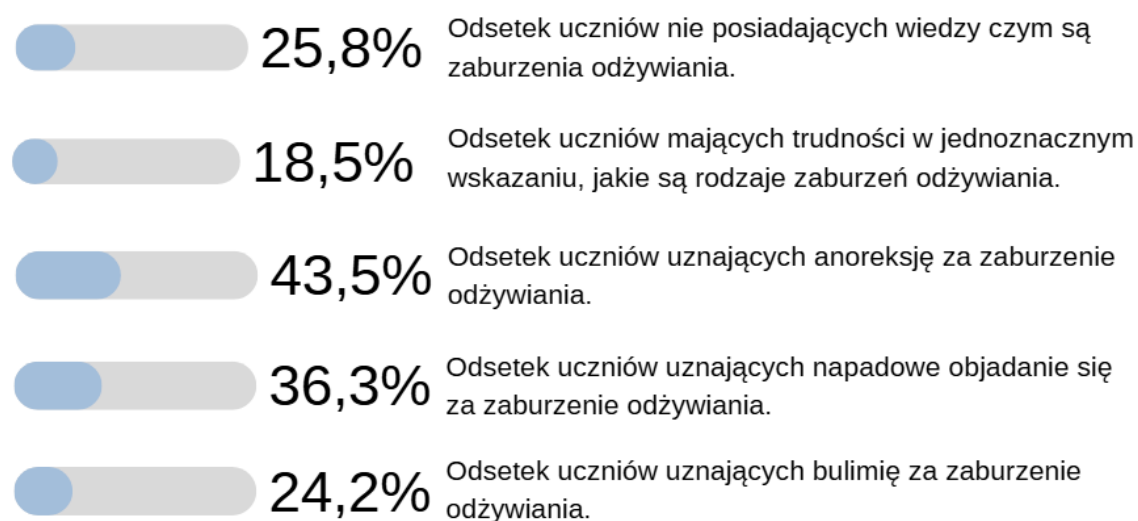
ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE (INNE NIŻ ALKOHOL)

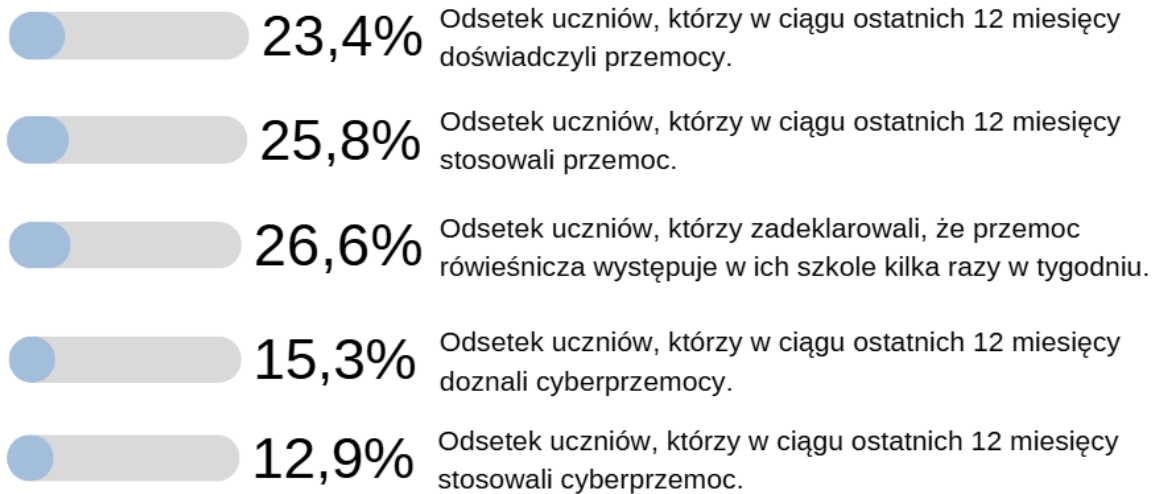
PROBLEMY NATURY BEHAWIORALNEJ

ZABURZENIA ODŻYWIANIA

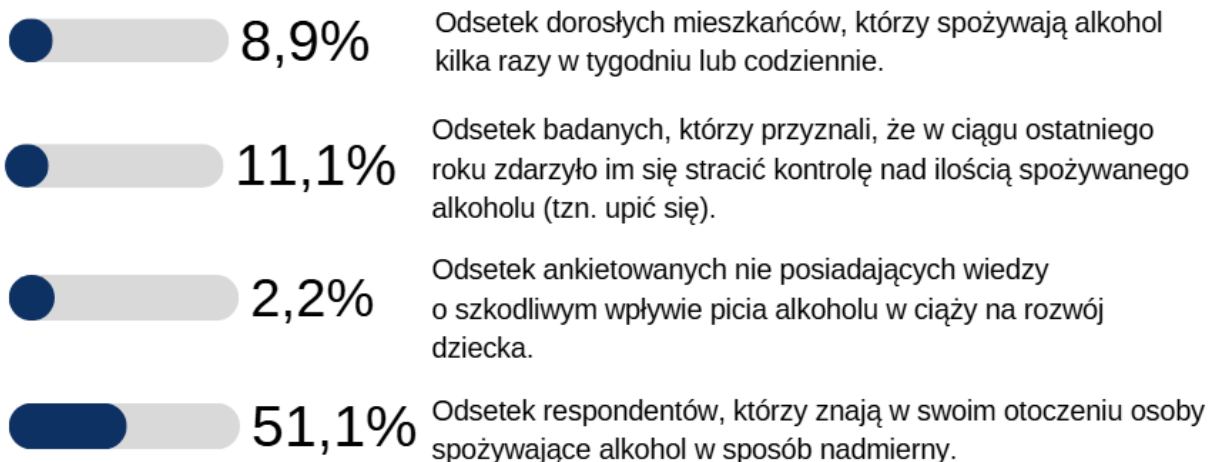

PRZEMOC

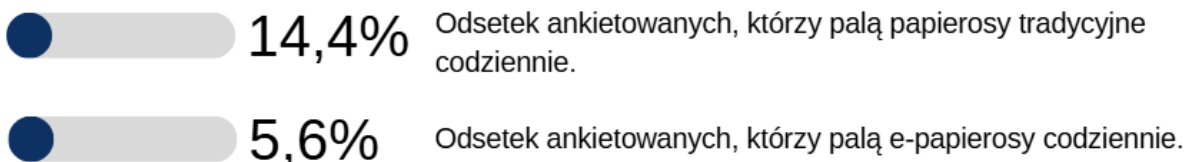

WYNIKI BADAŃ WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW¹¹

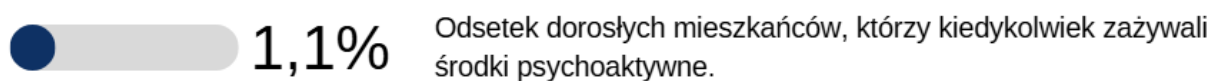
ALKOHOL

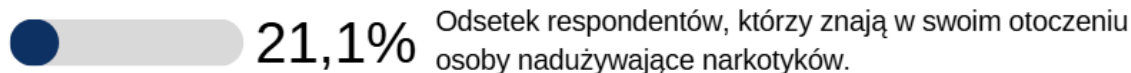
NIKOTYNIZM

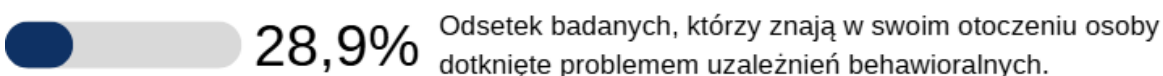
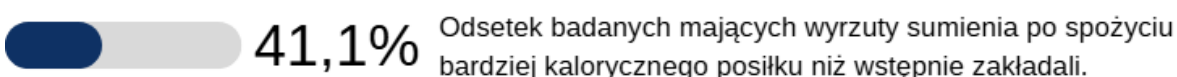
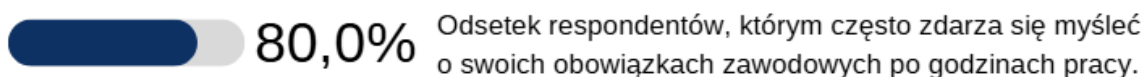
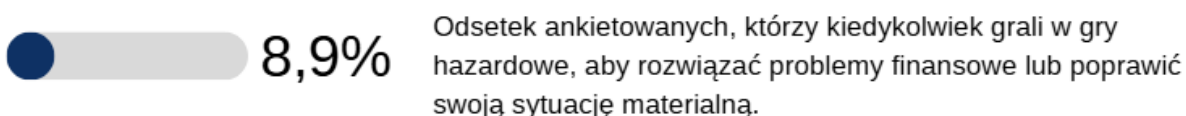
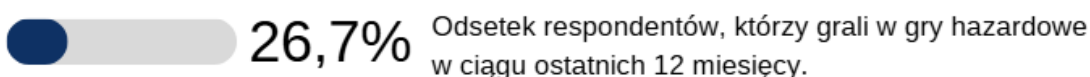
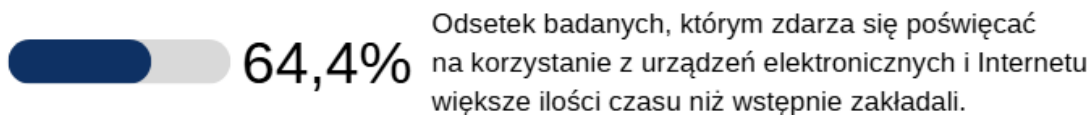
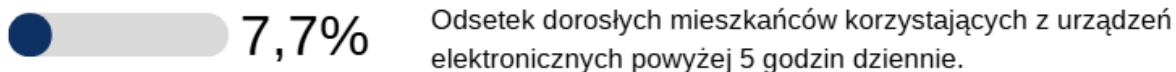
ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE (INNE NIŻ ALKOHOL)

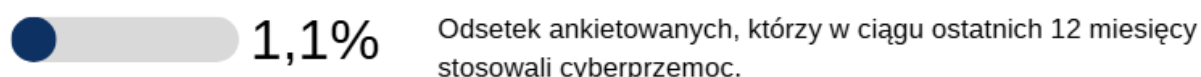
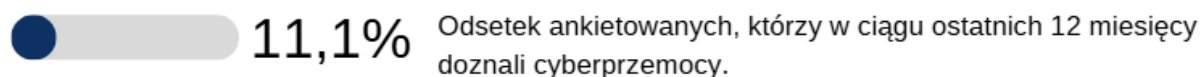
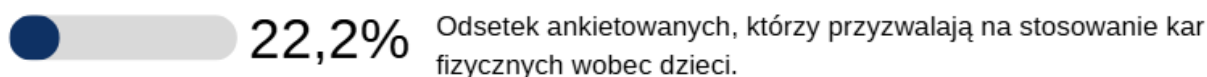
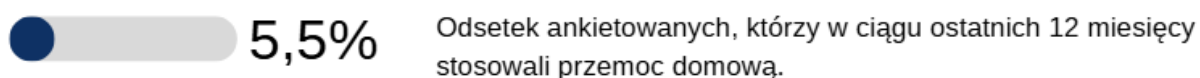
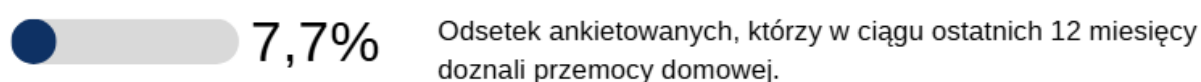
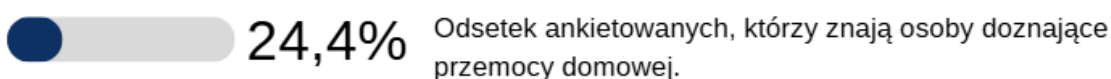
¹¹ Odsetek dorosłych mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=90

PROBLEMY NATURY BEHAWIORALNEJ

PRZEMOC

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Puck na lata 2026-2028 jest:

Redukcja skali uzależnień od alkoholu oraz substancji psychoaktywnych, a także minimalizacja ich negatywnych konsekwencji zdrowotnych i społecznych, poprzez budowanie spójnego, wielosektorowego systemu wsparcia lokalnego. Program zakłada realizację działań o charakterze profilaktycznym, edukacyjnym, terapeutycznym i wspierającym, promujących zdrowy styl życia oraz kształtujących postawy prozdrowotne i abstynenckie wśród mieszkańców.

Celami operacyjnymi Programu są:

- 1. Zwiększenie poziomu świadomości społecznej** w zakresie ryzyk i skutków związanych z używaniem alkoholu i narkotyków m.in. poprzez wdrażanie kompleksowych działań informacyjno-edukacyjnych oraz promocję zdrowego stylu życia, skierowanych przede wszystkim do dzieci i młodzieży.
- 2. Zapewnienie dostępu do zintegrowanych form pomocy specjalistycznej** dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz doświadczających przemocy domowej, obejmującej m.in. terapie, konsultacje, rehabilitację, wsparcie w reintegracji społeczno-zawodowej oraz rozwój partnerstw z instytucjami publicznymi i organizacjami pozarządowymi.
- 3. Zintensyfikowanie działań diagnostyczno-monitorujących** w zakresie zjawisk uzależnień na terenie Gminy, poprzez regularne analizy, identyfikację grup podwyższonego ryzyka oraz wdrażanie inicjatyw przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu. Cel obejmuje również rozwój kompetencji kadr realizujących działania profilaktyczne i terapeutyczne.

W duchu wypracowanej lokalnie **koncepcji „3xZ”**, Gmina Miasta Puck definiuje trzy kluczowe cele operacyjne Programu – Zwiększenie świadomości, Zapewnienie wsparcia oraz Zintensyfikowanie działań diagnostyczno-monitorujących – które stanowią fundament zintegrowanego podejścia do profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom.

Cele będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia.

Cel I. Zwiększenie poziomu świadomości społecznej w zakresie ryzyk i skutków związanych z używaniem alkoholu i narkotyków m.in. poprzez wdrażanie kompleksowych działań informacyjno-edukacyjnych oraz promocję zdrowego stylu życia, skierowanych przede wszystkim do dzieci i młodzieży.

Przewidywane rezultaty:

- Zwiększenie świadomości społecznej na temat zagrożeń związanych z alkoholem i narkotykami.
- Podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży na temat konsekwencji uzależnień oraz sposobów ich unikania.
- Wzrost liczby działań profilaktycznych realizowanych w szkołach i placówkach wychowawczych.
- Zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnej w działania na rzecz profilaktyki uzależnień.
- Kształtowanie prozdrowotnych postaw oraz promowanie stylu życia wolnego od substancji psychoaktywnych.
- Zmniejszenie liczby osób sięgających po substancje psychoaktywne dzięki skuteczniejszej edukacji i prewencji.
- Wzrost liczby uczestników programów edukacyjnych i kampanii społecznych dotyczących uzależnień.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych, informatycznych i profilaktycznych dotyczących tematyki uzależnień i promowania zdrowych nawyków	Nakład materiałów informacyjno-edukacyjnych	UM, MOPS, MKRPA, KPP, MZI, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
		Koszty przeznaczone na zakup materiałów	
2.	Prowadzenie programów i innych działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i promocji zdrowia skierowanych przede wszystkim do dzieci i młodzieży	Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych	UM, KPP, MKRPA, NGO, BP, placówki oświatowe
		Liczba uczestników programów	
3.	Rozwijanie i promowanie oferty alternatywnych i atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	UM, MKRPA, BP, NGO, placówki oświatowe
		Liczba działań podjętych w celu promowania udziału w alternatywnych formach spędzania czasu wolnego	
4.	Finansowanie/dofinansowanie imprez profilaktycznych, kulturalnych, w tym koncertów obejmujących edukację zdrowotną w formie profilaktyki uniwersalnej, o której mowa w NPZ oraz zdrowotnych konkursów promujących trzeźwość	Liczba zorganizowanych imprez o tematyce edukacji zdrowotnej	UM, NGO, PPIS, instytucje kultury
		Liczba przeprowadzonych konkursów promujących trzeźwość	
5.	Organizacja zawodów sportowych z elementami profilaktyki, które mają na celu uwidocznienie szkodliwości alkoholu, narkotyków oraz zagrożeń płynących z uzależnień behawioralnych (w ramach profilaktyki uniwersalnej oraz promocji zdrowego stylu życia)	Liczba zorganizowanych zawodów profilaktyczno-sportowych	UM, NGO, placówki oświatowe

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
6.	Organizowanie i dofinansowanie warsztatów i programów profilaktycznych dotyczących używania substancji psychoaktywnych oraz zagrożeń wynikających z uzależnień behawioralnych, ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych przez KCPU, ORE i IPiN	Liczba zorganizowanych/ dofinansowanych programów/warsztatów profilaktycznych	UM, MKRPA, placówki oświatowe
		Liczba uczestników	
7.	Organizacja wypoczynku letniego/zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym oraz zagrożonych uzależnieniami, realizującego program profilaktyczny, psychologiczny lub socjoterapeutyczny	Liczba zorganizowanych wyjazdów	UM, MKRPA, Spółka Miasta, placówki oświatowe, instytucje kultury
		Liczba uczestników	
8.	Organizowanie warsztatów informacyjno-edukacyjnych dla rodziców i nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień, w tym behawioralnych wśród dzieci i młodzieży, w szczególności na temat wzmacniania czynników chroniących i eliminowania czynników ryzyka	Liczba zorganizowanych warsztatów	UM, MKRPA, PPP, placówki oświatowe
9.	Uczestnictwo w regionalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych obejmujących zagadnienia związane z profilaktyką i przeciwdziałaniem alkoholizmowi, narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym	Liczba kampanii, w których uczestniczyła Gmina	UM, MOPS, PPP, MKRPA, MZI, KPP, BP, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia

Cel II. Zapewnienie dostępu do zintegrowanych form pomocy specjalistycznej dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz doświadczających przemocy domowej, obejmującej m.in. terapie, konsultacje, rehabilitacje, wsparcie w reintegracji społeczno-zawodowej oraz rozwój partnerstw z instytucjami publicznymi i organizacjami pozarządowymi.

Przewidywane rezultaty:

- Zwiększenie dostępności specjalistycznej pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin, w tym osób uwikłanych w problem przemocy domowej.
- Poprawa skuteczności terapii, konsultacji i rehabilitacji poprzez rozwój lokalnego systemu wsparcia.
- Wzmocnienie współpracy między instytucjami, organizacjami pozarządowymi i podmiotami trzeciego sektora w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.
- Podniesienie jakości świadczonych usług pomocowych poprzez lepsze wsparcie dla specjalistów i instytucji zajmujących się terapią i przeciwdziałaniem uzależnieniom i przemocy domowej.
- Zwiększenie liczby osób korzystających z programów terapeutycznych i rehabilitacyjnych.
- Poprawa funkcjonowania społecznego i zawodowego osób wychodzących z uzależnień dzięki kompleksowej pomocy i integracji ze środowiskiem lokalnym.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjnego	Liczba osób zgłaszających się do PK	UM, MKRPA
		Liczba pracowników PK	
2.	Wspieranie działalności MKRPA	Liczba członków MKRPA	MKRPA
3.	Przeprowadzanie rozmów interwencyjno-motywujących z osobami nadużywającymi alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych	Liczba osób, z którymi członkowie MKRPA prowadzili rozmowy interwencyjno-motywujące do podjęcia leczenia odwykowego	MKRPA

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
4.	Kontynuowanie działalności grup samopomocowych AA w celu wspierania osób uzależnionych w utrzymaniu abstynencji	Liczba funkcjonujących grup AA	UM, MKRPA, MOPS, NGO, PCW
5.	Kontynuowanie działalności grupy samopomocowej dla osób współuzależnionych (AI-Anon)	Liczba funkcjonujących grup samopomocowych dla osób współuzależnionych (AI-Anon)	UM, MKRPA, MOPS, NGO, PCW
6.	Zlecenie przeprowadzania badań przez zespół biegłych w zakresie uzależnienia od alkoholu w celu orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	Liczba osób skierowanych na badanie przez biegłego	MKRPA
		Liczba wydanych opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	
7.	Kierowanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego wobec osoby uzależnionej, wnoszenie środków odwoławczych od orzeczeń sądów I instancji w sprawach o zobowiązanie do leczenia oraz występowanie członków MKRPA w charakterze strony oraz oskarżyciela posiłkowego przed sądem w sprawach o leczenie odwykowe	Liczba wniosków wniesionych do sądu w sprawie orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego	MKRPA
8.	Wszczywanie przez członków MKRPA procedur NK i przekazywanie ich do MZI	Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”	MKRPA
9.	Prowadzenie konsultacji i poradnictwa terapeutycznego, psychologicznego oraz prawnego dla osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin	Liczba osób objętych konsultacjami/poradnictwem	UM, MOPS, MKRPA, PK, NGO, PCW, placówki ochrony zdrowia
		Liczba udzielonych konsultacji/porad	

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
10.	Udzielanie psychologicznego i terapeutycznego wsparcia dzieciom wychowującym się w rodzinach dotkniętych uzależnieniami i przemocą domową	Liczba dzieci objętych wsparciem	PPP, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
11.	Kontynuowanie działalności Puckiego Centrum Wsparcia	Liczba dzieci objętych opieką	UM, MOPS, PCW, NGO
12.	Zwiększanie skuteczności działań skierowanych do beneficjentów pomocy społecznej dotkniętych uzależnieniem, poprzez uwzględnienie w pracy socjalnej kontraktów socjalnych	Liczba osób, z którymi zawarto kontrakt socjalny	MOPS

Cel III. Zintensyfikowanie działań diagnostyczno-monitorujących w zakresie zjawisk uzależnień na terenie Gminy, poprzez regularne analizy, identyfikację grup podwyższonego ryzyka oraz wdrażanie inicjatyw przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu. Cel obejmuje również rozwój kompetencji kadr realizujących działania profilaktyczne i terapeutyczne.

Przewidywane rezultaty:

- Uzyskanie rzetelnych danych na temat skali i dynamiki problemu uzależnień w Gminie dzięki systematycznej diagnozie i monitorowaniu sytuacji.
- Identyfikacja grup szczególnie narażonych na uzależnienia oraz dostosowanie działań profilaktycznych do ich potrzeb.
- Efektywniejsze planowanie i realizacja działań profilaktycznych oraz interwencyjnych w obszarze uzależnień.
- Zmniejszenie skali wykluczenia społecznego poprzez skuteczniejsze wsparcie osób dotkniętych problemem uzależnień.
- Lepsza integracja lokalnej społeczności poprzez działania wspierające osoby zagrożone marginalizacją.
- Podniesienie kompetencji specjalistów zajmujących się profilaktyką i leczeniem uzależnień, co przełoży się na wyższą jakość świadczonych usług.

- Wzrost skuteczności lokalnych programów wsparcia i terapii dzięki bieżącej analizie sytuacji i dostosowywaniu strategii działania.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Regularne monitorowanie problemu uzależnień od substancji psychoaktywnych w Gminie, w tym opracowanie diagnoz problemów społecznych wśród uczniów oraz dorosłych mieszkańców	Liczba osób objętych badaniem ilościowym i/lub jakościowym w ramach diagnozy społecznej	UM, MKRPA, MZI, PK, SM, MOPS, KPP, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
		Liczba prowadzonych statystyk związanych z problemem uzależnień w Gminie	
2.	Powadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	Liczba przeprowadzonych szkoleń	UM, MKRPA
3.	Kreowanie polityki antyalkoholowej w Gminie, np. poprzez ograniczenia nocnej sprzedaży alkoholu oraz zmniejszenie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych	UM, MKRPA
		Liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu	
4.	Organizowanie i udział w szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony zdrowia dla osób i podmiotów świadczących pomoc i wsparcie mieszkańcom, w tym członków MKRPA	Liczba zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej	UM, MKRPA, KPP, SM, MZI, MOPS, PK, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
5.	Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	Liczba uczestników szkoleń	UM, MKRPA
		Liczba przeprowadzonych kontroli	

REALIZACJA PROGRAMU

1. Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizatorem Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Puck na lata 2026-2028 jest Burmistrz Miasta Puck, który odpowiada za realizację Programu od strony finansowej i merytorycznej.
2. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Puck będzie realizowany w latach 2026-2028.

ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do ogółu mieszkańców Gminy Miasta Puck z wyszczególnieniem konsumentów napojów alkoholowych, osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i zmagających się z uzależnieniami behawioralnymi, osób pijących szkodliwie i ryzykownie, rodzin i najbliższego otoczenia osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, hazardu i urządzeń elektronicznych, dzieci i młodzieży szkolnej oraz przedstawicieli służb, instytucji oraz organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem oraz w miejscu sprzedaży może odbywać się tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez Burmistrza Miasta Puck.

1. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży, określona przez Radę Miasta, wynosi¹²:
 - 40 – o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,

¹² Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2024 rok

- 40 – o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - 40 – o zawartości powyżej 18% alkoholu.
2. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży, określona przez Radę Miasta, wynosi¹³:
- 45 – o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
 - 45 – o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - 45 – o zawartości powyżej 18% alkoholu.

TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wydaje się na czas oznaczony, nie krótszy niż 4 lata, a w przypadku sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, nie krótszy niż 2 lata.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Puck na lata 2026-2028 są dochody własne Gminy uzyskane z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, a także z opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml i są ujęte w budżecie Gminy Miasta Puck w dziale 851 „Ochrona Zdrowia”, dziale 85153 – zwalczanie narkomanii oraz dziale 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.

¹³ Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2024 rok

2. Zakres zadań ujętych w Programie może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację oraz ze względu na bieżące zapotrzebowanie z zakresu działań profilaktycznych skierowanych do lokalnej społeczności.

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Za pracę obejmującą zakres działań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Miasta Puck otrzymują wynagrodzenie w wysokości:
 - a. 2 340 zł brutto miesięcznie dla Przewodniczącego Komisji, który pełni również funkcję Koordynatora Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Miasta Puck na lata 2026-2028,
 - b. 910 zł brutto miesięcznie dla członka Komisji,
 - c. poza wynagrodzeniem za udział w posiedzeniu Komisji wynagrodzenie dodatkowe w wysokości 84zł/h brutto za dyżury informacyjno-motywacyjno-wspierające w Punkcie Konsultacyjnym,
 - d. poza wynagrodzeniem za udział w posiedzeniu Komisji wynagrodzenie dodatkowe w wysokości 117 zł brutto za każdy punkt, w którym przeprowadzona została kontrola sprzedaży i podawania alkoholu,
 - e. poza wynagrodzeniem za udział w posiedzeniu Komisji wynagrodzenie dodatkowe w wysokości 65 zł brutto za reprezentowanie Komisji w sprawach sądowych,
 - f. poza wynagrodzeniem za udział w posiedzeniu Komisji wynagrodzenie dodatkowe w wysokości 260 zł brutto za udział w wizytacji w zakresie realizacji gminnych programów profilaktycznych,

- g. Komisja może przeprowadzić kontrolę oświadczeń o wartości sprzedaży poszczególnych napojów alkoholowych, składanych w Urzędzie Miasta Puck przez przedsiębiorców. Za wykonanie kontroli prawidłowości jednego oświadczenia członkowi Komisji przysługiwać będzie poza wynagrodzeniem za udział w posiedzeniu Komisji wynagrodzenie dodatkowe w wysokości 260 zł brutto.
2. Wynagrodzenie dla przewodniczącego i członków MKRPA wypłacane będzie na podstawie protokołów z posiedzeń wraz z listą obecności, zestawieniu pełnionych dyżurów, protokołów z kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, protokołów z wizytacji lub protokołów z wizji lokalnej.
3. Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje również zwrot kosztów wyjazdów związanych z wykonywaniem pracy Komisji w terenie oraz kosztów udziału w szkoleniach/seminariach/kursach/studiach podyplomowych/specjalizacjach zgodnie z zarządzeniem Burmistrza Miasta.
4. W przypadku podjęcia Rozporządzenia przez Radę Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej, wynagrodzenie przewodniczącego i członków MKRPA zostanie odpowiednio zwiększone.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Programu opierają się na:

1. Ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu.
2. Ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej.
3. Opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy wybrać co najmniej jedną z niżej wskazanych zróżnicowanych metod pomiaru, tj.:

- analizę dokumentów,
- badanie ankietowe adresatów Programu,
- badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) kryterium skuteczności** (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
- b) kryterium efektywności** – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) kryterium użyteczności** – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) kryterium trafności** – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

Na podstawie analizy wdrażanego programu, realizator Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Puck na lata 2026-2028, tj. Burmistrz Miasta Puck we współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urzędem Miasta oraz

innymi jednostkami i podmiotami działającymi na terenie Gminy Miasta Puck, sporządzi zbiorcze coroczne sprawozdanie, które zostanie przedłożone Radzie Miasta w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie. Ponadto realizator Programu zobowiązany jest do sporządzenia, na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, informacji z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, które następnie przekaże do Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w terminie do 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

BIBLIOGRAFIA

1. Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.
2. Informacje udostępnione przez Komendę Powiatową Policji w Pucku za 2022, 2023 i 2024 rok.
3. Lange R., i in., *Nastolatki 3.0 – Raport z ogólnopolskiego badania uczniów i rodziców*, NASK – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2023. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021, 2022 i 2023 rok.
4. Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2022, 2023 i 2024.
5. Szmidt J., i in., *Raport 2023 – Uzależnienia w Polsce, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom*, Warszawa 2023.
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
8. Raport o stanie Gminy Miasta Puck za 2024 rok.

SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie Gminy Miasta Puck w latach 2022-2024	20
Rysunek 2. Wartość sprzedanego alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca Gminy Miasta Puck na przestrzeni lat 2022-2024	20
Rysunek 3. Płeć uczniów biorących udział w badaniu: N=124	23
Rysunek 4. Płeć dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu: N=90.....	37

SPIS TABEL

Tabela 1. Działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wobec osób uzależnionych w latach 2022-2024.....	15
Tabela 2. Liczba osób dotkniętych problemem przemocy domowej, z którymi kontaktowali się członkowie MKRPA w latach 2022-2024	16
Tabela 3. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjnym w latach 2022-2024	17
Tabela 4. Działalność KPP w Pucku w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom.....	22
Tabela 5. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=29	25
Tabela 6. Jak często zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze w ciągu ostatnich 30 dni? N=4	27
Tabela 7. Jakie były to substancje? N=2	28
Tabela 8. Czy zdarzyło Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=118	30
Tabela 9. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=28.....	33
Tabela 10. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=24	33
Tabela 11. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=26	34
Tabela 12. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=28.....	35

Tabela 13. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=68	39
Tabela 14. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektrycznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.) N=90	42
Tabela 15. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=89.....	44
Tabela 16. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=24	45
Tabela 17. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=7	47
Tabela 18. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=7	48

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii na przestrzeni lat 2022-2024.....	13
Wykres 2. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Miasta Puck na przestrzeni lat 2022-2024.....	21
Wykres 3. Wiek uczniów: N=124	24
Wykres 4. Klasa: N=124.....	24
Wykres 5. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=124	25
Wykres 6. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N=124	26
Wykres 7. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=124.....	27
Wykres 8. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy oraz e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=124.....	29
Wykres 9. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=124.....	30

Wykres 10. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=124.....	31
Wykres 11. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=124.....	32
Wykres 12. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=124.....	32
Wykres 13. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=124.....	34
Wykres 14. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? N=124.....	35
Wykres 15. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie,.....	36
Wykres 16. Wiek dorosłych mieszkańców: N=90	38
Wykres 17. Wykształcenie: N=90.....	38
Wykres 18. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=90	39
Wykres 19. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=90	40
Wykres 20. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=90.....	41
Wykres 21. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia) N=90.....	41
Wykres 22. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=90	43
Wykres 23. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegrana były pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=90.....	44
Wykres 24. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=90	46

Wykres 25. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej? N=90	46
Wykres 26. Jak często w okresie ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy domowej? N=90	47
Wykres 27. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=90.....	48
Wykres 28. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) może być metodą, która: N=90.....	49
Wykres 29. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawał/a Pan/i i/lub stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie,.....	49

Uzasadnienie

Do wyłącznej właściwości rady gminy należy stanowanie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy (art. 18 ust. 2 pkt 15u.s.g.). Do takich spraw należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), zadanie to należy do zadań własnych gmin. Zadania te obejmują, w szczególności:

1)zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;

2)udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;

3)prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych,

4)wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;

5)występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;

6)wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2015 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939), przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, obejmujących:

1)zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;

2)udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;

3)prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

4)wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;

5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Zgodnie z ust. 2, wójt (burmistrz, prezydent miasta) w celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, opracowuje projekt Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, zwanego dalej "Gminnym Programem", biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Gminny Program stanowi część gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Na podstawie ust. 2a, w Gminnym Programie uwzględnia się działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach i placówkach systemu oświaty zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 3, a także diagnozę w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących przeprowadzaną zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 3.

Według art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz.1670), zadania z zakresu zdrowia publicznego realizują, współdziałając ze sobą, organy administracji rządowej, zgodnie z kompetencjami określonymi w [ustawie](#) z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1275), państwowe jednostki organizacyjne, w tym agencje wykonawcze, a także jednostki samorządu terytorialnego, realizujące zadania własne polegające na promocji lub ochronie zdrowia.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały należy uznać za zasadne.